

[Formanden]

Jeg byder herefter velkommen til vore gæster i dag. Jeg byder hjerteligt velkommen til Hendes Majestæt Dronningen, til Hans Kongelige Højhed Prinsen, til Hans Kongelige Højhed Kronprinsen, til Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, til Hendes Majestæt Dronning Ingrid og til Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte. Jeg byder ligeledes hjerteligt velkommen til Højesterets præsident og de øvrige repræsentanter for Højesteret og til formanden for Færøernes Lagting. Og jeg byder hjerteligt velkommen til hver og én, der har villet være sammen med os her i dag på den første arbejdsdag i det nye folketingsår.

Jeg giver derefter ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

*Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38. Mundtlig del:*

(Redegørelse nr. R 1).

**Statsministeren (Poul Schlüter):**

Åbningstaler her i Folketinget plejer at strejfe alle hånde emner. De er ikke mindst et register over de mange initiativer, regeringen agter at lægge frem i det kommende folketingsår. Jeg ved, hvad jeg taler om, for jeg har hørt 25 af dem, og de sidste syv åbningstaler har jeg selv holdt.

Åbningstalen i år bliver anderledes. Jeg vil tale om tre – og kun tre – emner: de virkelig betydningsfulde temaer, vi står over for.

For det første vore ydre vilkår: udviklingen i verdenspolitikken og i EF.

For det andet de store samfundsøkonomiske problemer, som vi må og skal have fundet gode løsninger på i dette efterår.

For det tredje samarbejdsmulighederne her i Folketinget.

NATO's målsætning har som bekendt siden Harmel-rapporten i 1967 været dels at opretholde et forsvarsberedskab og et politisk sammenhold, der er tilstrækkeligt til at sikre mod aggression, dels at medvirke til fremme af afspændingen mellem Øst og Vest.

Denne dobbelte målsætning har netop i de seneste år båret frugt og ført til en imødekommenthed fra Sovjetunionens side og en forbed-

ring af forholdet mellem Øst og Vest. Den er derfor også blevet bekræftet på NATO-topmødet i maj i år, hvor der blev afstukket nye retningslinjer for alliansens arbejde og – ikke mindst – taget nye initiativer til gavn for sikkerheden og for afspændingen. Denne udvikling må i høj grad tilskrives en fortsat aktiv amerikansk indsats til gavn for den fælles sikkerhed.

Regeringen støtter aktivt NATO's bestræbelser for at opnå omfattende og verificerbare våbenkontrol- og nedrustningsaftaler, der kan øge stabiliteten mellem Øst og Vest. Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at alliancen løbende afpasser sine forsvars- og våbenkontrolinteresser med det formål, at vi kan fastholde den fælles sikkerhed på det lavest mulige forsvarsniveau.

Det er glædeligt, at der i marts i år blev indgået et nyt forsvarsforlig herhjemme – aftalen om forsvarsrets ordning 1989-91. Konstellationen af forligspartier sikrer den brede opbakning hen over midten i dansk politik, som jeg mener forsvaret og samfundet er bedst tjent med. Forliget bekræfter utvetydigt vort medlemskab af NATO og understreger betydningen af samarbejdet med vore allierede.

Forliget styrker endvidere forsvarsrets, herunder hjemmevernets, muligheder for at løse sine opgaver inden for en uændret økonomisk ramme. Dette opnås ved den længe tiltrængte forøgelse af antallet af værnepligtige og ved iværksættelse af en række nyanskaffelser og moderniseringsprojekter på materielsiden.

Det er regeringens forventning, at Forsvarskommissionen vil fremlægge sådanne forslag til forsvarsrets fremtidige indretning, at det på en fleksibel måde kan bidrage til den internationale stabilitet, der er målet for de igangværende Øst-Vest-forhandlinger.

Den fortsat positive udvikling i Øst-Vest-forholdet giver helt nye muligheder for et fredeligt samkvem på tværs af grænserne. De reformer, der er ved at blive gennemført i en række østeuropæiske lande, er uden sidestykke i nyere historie. Dannelsen af en ikkekommunistisk regering i Polen og forberedelsen af frie valg i Ungarn er foreløbige højdepunkter. Sammen med reformerne i Sovjetunionen giver de hidtil usete muligheder for en udbygning af det økonomiske, politiske og kulturelle samarbejde med landene i Østeuropa.

[Statsministeren]

Regeringen vil arbejde aktivt for at opmuntre og støtte reformtendenserne i Østeuropa og Sovjetunionen, både i vore direkte kontakter med disse lande og i internationale organisationer. Det kræver nytænkning også på det økonomiske og handelsmæssige område. Vi har alle interesse i et Europa, som ikke er mærket af kunstige skillelinjer. Regeringen har i sidste uge fremlagt et omfattende program for samarbejdet.

Fremskridtene inden for Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa afspejler tydeligt de nye tendenser. Menneskerettighederne indtager nu deres naturlige fremtrædende plads, noget, regeringen lægger stor vægt på. Vi håber, at mødet i København næste sommer vil bidrage til yderligere fremskridt.

Wien-forhandlingerne om konventionelle styrker i Europa har fået en lovende start. Vi er kommet med konstruktive og vidtrækkende udspil, og vi har fået et mere åbent og konstruktivt modspil.

Et af de vigtigste spørgsmål i samarbejdet i De Europæiske Fællesskaber er arbejdet hen imod gennemførelsen af det indre marked.

For regeringen er det vigtigt, at det indre marked ikke er et mål i sig selv, men derimod et middel til at fremme beskæftigelsen og styrke den industrielle og teknologiske udvikling i de europæiske lande.

Der er hos alle store forventninger til det indre marked – forventninger, som bedst kan indfries, hvis vi udviser en fordomsfri holdning og er rede til at møde de udfordringer og muligheder, der byder sig. Det er glædeligt at notere sig de betydelige fremskridt, der allerede er gjort hen imod det indre marked.

Regeringen er tilfreds med forløbet af Det Europæiske Råds møde i Madrid i juni måned. Beslutningerne om at iværksætte en proces hen imod den såkaldte økonomiske og monetære union giver medlemslandene tid til grundigt at overveje problematikken. Der bliver tale om en gradvis proces.

Der er ingen tvivl om, at Danmark har en betydelig fordel af en styrkelse af det økonomiske og monetære samarbejde i Europa. Det er ud fra denne grundlæggende overbevisning, at regeringen går ind i de kommende forhandlinger. Regeringen vil naturligvis bygge på den dagsorden, som Folketinget vedtog den 23. maj 1989.

Den europæiske samarbejdsproces er på ny kommet i gang. Det er vigtigt, at vi fra dansk side betragter denne udvikling som en positiv udfordring. Den mødes med en aktiv og offensiv indsats.

Regeringen agter at deltage i EF-samarbejdet og den europæiske samarbejdsproces med det mål at opnå et bedre grundlag for økonomisk fremgang i Danmark. Danmarks økonomiske problemer, herunder i første række afvikling af underskuddet på betalingsbalancen, kan kun løses med Danmark som aktiv og ansvarlig deltager i et europæisk økonomisk fællesskab i udvikling og fremgang.

Den dynamiske udvikling i Fællesskabet har helt naturligt resulteret i en stigende interesse i de øvrige europæiske lande. Det gælder også de nordiske lande. Og i flere af EF's nabolande diskuteres EF-medlemskab åbent som en realistisk mulighed. Østrig har som bekendt allerede indgivet sin ansøgning om medlemskab.

Regeringen fastholder, at Fællesskabet må forholde sig åbent over for tredjelande. De europæiske lande, der er rede til at påtage sig de forpligtelser, der naturligt flyder af et medlemskab, må kunne blive medlemmer. EF er ikke en lukket klub.

Også på det handelsmæssige område må Fællesskabet forholde sig åbent. Regeringen vil arbejde for en udbygning af Fællesskabets forbindelser til EFTA-landene, således at disse på gensidig basis kan blive tættere knyttet til udviklingen i EF.

Regeringen vil ligeledes arbejde for, at EF styrker og udbygger det åbne internationale handelssystem, først og fremmest gennem en fortsat konstruktiv deltagelse i Uruguay-runden med henblik på at øge vore eksportmuligheder på basis af balancerede løsninger med fordel for alle.

Vi har fået afklaret en række vigtige principper og forudsætninger for de kommende års bistand til udviklingslandene. Antallet af samarbejdslande vil over de næste 5 år blive indskrænket til 20–25.

Vi skal udnytte alle ressourcer i vores ulandsbistand rationelt. Det særlige kontaktudvalg med erhvervsliv og fagbevægelse kan forhåbentlig lede til nye initiativer.

Regeringen vil fortsat arbejde for, at samarbejdet med de nordiske lande samt forbindelserne mellem Fællesskabet og de enkelte nord-

**[Statsministeren]**

ske lande udbygges. Regeringen vil lægge vægt på at fortsætte og styrke det eksisterende nordiske samarbejde, som naturligvis har stor værdi i sig selv.

I det folketingsår, vi nu går ind i, skal vi træffe store og betydningsfulde afgørelser. Har vi modet og den politiske vilje, kan vi lægge grunden til en mere positiv udvikling for det danske samfund i de kommende år.

Lykkes det ikke at skabe et arbejdsdueligt flertal omkring de nødvendige ændringer af væsentlige strukturer i vort samfund, vil vi derimod komme til at opleve en utilfredsstillende udvikling.

Det er den udfordring – og det er det ansvar – alle Folketingets partier er stillet over for.

I de sidste syv år er der på de fleste områder sket en mærkbar drejning i positiv retning.

Renten er bragt ned på et niveau, der stemmer bedre med niveauet i de lande, vi skal konkurrere med.

Vi er gået fra højinflations til lavinflations.

Vi har været i stand til at fastholde en fast kronekurs.

Realvæksten i de offentlige udgifter er stort set bragt til ophør.

Der er skabt en bedre – men endnu ikke tilfredsstillende – balance mellem den offentlige og den private sektor.

Der er ligevægt på de offentlige finanser.

Underskuddet på betalingsbalancen målt som procent af bruttonationalproduktet er nu det laveste siden 1975.

Der er således ikke nogen træk i udviklingen, som gør det nødvendigt at foretage traditionelle indgreb.

Vi har i 1988 og 1989 opnået en kraftig forbedring af betalingsbalancen i forhold til de nærmest foregående år, og denne forbedring er ikke mindst skabt gennem en kraftig stigning i eksporten. Det skyldes bl.a. den forbedring af konkurrenceevnen, der er sket i det sidste par år. Mængdemæssigt steg industrieksporten sidste år med 5½ pct., og i år er væksten yderligere accelereret. Det skønnes, at vi når op på en vækst på over 7 pct. Eksportorderne er 20 pct. større end for et år siden. Også fødevarereksporten er nu glædeligvis i klar stigning.

Den private sektors produktion er igen begyndt at stige efter 2 år med stagnation.

Vi har altså opnået ganske gode og positive resultater. Men vi kan ikke blive stående ved det, der er nået.

Vi har stadig et betragteligt underskud på betalingsbalancen som følge af den betydelige rentebyrde, vi har pådraget os.

Og vi har en arbejdsløshed, som er alt for høj – med de sociale og menneskelige ulykker, det fører med sig.

Vi må erkende, at de to problemer kan vi ikke løse, hvis vi ikke er i stand til at tilvejebringe dybtgående strukturelle ændringer i væsentlige dele af vort samfund.

Den opgave bliver så meget mere påtrængende og hastende, som vi med stærke skridt bevæger os frem mod den fulde realisering af det indre marked i 1992. Det indre marked åbner store muligheder for danske produkter på et hjemmemarked med 325 millioner mennesker. Men det stiller os naturligvis også over for en øget udfordring i form af skærpet konkurrence fra andre fællesmarkedslande.

Hvis vi når at ruste os til at udnytte de store muligheder og møde den skærpede konkurrence, vil etableringen af det indre marked kunne hjælpe os til at løse begge de to problemer, både arbejdsløsheden og underskuddet på betalingsbalancen.

Derfor må vi i gang med en storstilet indsats nu. Der er ikke nogen tid at spilde. Vi har set, at med de nuværende strukturer kan vi ikke på én gang nedbringe arbejdsløsheden og fjerne underskuddet på betalingsbalancen, selv om eksporten bæres oppe af en international konjunkturoppgang.

I 1985 og 1986 forøgede vi produktionen og beskæftigelsen kraftigt som følge af en stigning i den indenlandske efterspørgsel. Det gik så til gengæld ud over betalingsbalancen. Derfor blev vi nødt til at slå bremserne i. Det gav så en positiv udvikling på betalingsbalancen, men til gengæld blev der flere arbejdsløse.

Det er den svikmølle, vi skal se at komme ud af. Vi skal have ændret strukturerne i vort samfund sådan, at vi på samme tid kan formindske arbejdsløsheden og fjerne underskuddet på betalingsbalancen. Denne dobbelte målsætning kan vi kun nå, såfremt vi endnu mere gør eksportproduktionen og den importkonkurrerende produktion til motoren i det opsving, som skal fjerne arbejdsløsheden.

Det er det, vi skal skabe forudsætningerne for, og der findes ingen genvej.

Det forudsætter for det første, at vi forbedrer danske arbejdspladser konkurrenceevne over

**[Statsministeren]**

for deres udenlandske konkurrenter og giver dem mulighed for at investere i udvidelser og ny produktion.

Det forudsætter for det andet, at vi løser en række mobilitets- og uddannelsesproblemer, så vi undgår, at der opstår alvorlige flaskehalsproblemer.

For det tredje forudsætter det, at vi opnår en bedre balance mellem den private og den offentlige sektor.

For det fjerde forudsætter det en mærkbar forøgelse af opsparingen i vort samfund. Det bør efter regeringens opfattelse ske gennem en forøgelse af den private opsparing.

Forbedringen af vore arbejdspladsers evne til at konkurrere og investere må efter regeringens opfattelse ske gennem en indsats over et meget bredt felt.

Vi må sørge for, at den danske rente bliver bragt i endnu bedre overensstemmelse med renteniveauet hos vore konkurrenter. Derfor skal vi fortsat sikre, at den faste kronkurspolitik er troværdig, og vi skal undgå, at der igen opstår underskud på de offentlige finanser.

Da renten skal bringes yderligere ned, skal vi fortsat modvirke forøgelse af det lånefinansierede forbrug. Vi har opnået et godt resultat gennem skattereformen og kartoffelkuren. Det er vigtigt at fastholde tendensen til mindre gældsstiftelse og øget privat opsparing.

Dernæst må erhvervsbeskatningen i Danmark bringes i bedre overensstemmelse med erhvervsbeskatningen i andre lande. Det forudsætter først og fremmest en sænkning af skatteprocenten og af skattetrykket.

I de lande, vi konkurrerer med, har man i de senere år gennemført væsentlige sænkninger med det resultat, at Danmark nu indtager en klar topplacering. Det er en væsentlig hæmsko for vore konkurrenceerhverv. De problemer, vi slås med, taler i stedet for, at vi skal ligge i underkanten.

Endelig spiller det en helt afgørende rolle, at udviklingen i lønindkomsterne i de kommende år kommer til at ligge klart under udviklingen hos vore konkurrenter. I den henseende hviler der et stort, selvstændigt ansvar på arbejdsmarkedets parter. Det var glædeligt at se, at de ved de seneste overenskomstforhandlinger viste en betydelig grad af ansvarlighed. Det er af afgørende betydning, at denne ansvarlighed fastholdes også ved overenskomstforhandlingerne

i de kommende år, hvor spillerummet for lønforhøjelser vil være meget snævert.

Det er regeringens opfattelse, at vi skal tilrettelægge tingene sådan, at vi gør det lettere for parterne at vise denne ansvarlighed og gør det tydeligere for dem, at det også er til deres egen fordel.

Vi har den opfattelse, at det vil være lettere for lønmodtagerne at nøjes med meget beskedne lønforhøjelser, hvis de til gengæld får lov til selv at beholde en større del af pengene. Derfor tillægger regeringen det afgørende betydning, at der sker en lettelse i beskatningen af den sidst indtjente krone.

Vi må også bringe personbeskatningen i Danmark i bedre overensstemmelse med personbeskatningen i de lande, vi skal konkurrere med. De har i stor udstrækning sænket deres marginalsatser i de senere år. Det vil betyde, at provenuet af indkomstsatten vil blive formindsket. Da det ikke vil være forsvarligt at lempe finanspolitikken, må vi så skaffe andre indtægter, og så må vi føre en offentlig udgiftspolitik, som gør skattelettelse forsvarlig.

Når vi lægger så stor vægt på overenskomster med meget små lønstigninger, er det, fordi det baner vejen for en højere beskæftigelse og dermed lavere arbejdsløshed.

Den alt for høje arbejdsløshed, vi nu har haft i Danmark jo faktisk i de sidste 15 år, må ses i lyset af strukturproblemerne på arbejdsmarkedet. Dette så vi tydeligt under opsvinget i 1985 og 1986, hvor der jo selv med over 220.000 ledige blev konstateret betydelige flaskehalsproblemer og deraf følgende lønpres. Vi må være meget på vagt, så vi ikke kommer i samme situation på ny. Vi får kun fuld beskæftigelse igen, hvis vi får løst strukturproblemerne på arbejdsmarkedet. Derfor er det nødvendigt at sanere dagpengesystemet og gennemføre en storstilet uddannelsesindsats. De igangværende forhandlinger med arbejdsmarkedets parter har bl.a. til formål at bidrage til en løsning af disse problemer.

På dagpengeområdet må der skabes et nyt system, hvor arbejdsmarkedets parter direkte kommer til at bære det økonomiske hovedansvar for en stigning i arbejdsløsheden og får den økonomiske fordel ved et fald i ledigheden. I starten vil en sådan finansieringsreform betyde, at såvel arbejdsgivere som lønmodtagere skal betale større bidrag, men det modsvares af,

## [Statsministeren]

at pengene skal anvendes til skattelettelser for de samme grupper, og på længere sigt vil merudgifterne blive mindre end skattelettelserne.

Det er en omlægning, som i særlig grad vil gavne lønmodtagerne. Flere vil få arbejde og dermed en højere indkomst, og lønmodtagerne vil få mere ud af de beskedne lønforhøjelser, der er plads til. De vil også få mere ud af en ekstra indsats, og hvis de gennem en ansvarlig lønpolitik hjælper til med at formindske ledigheden, får de kontant betaling i form af lavere bidrag til dækning af dagpengeudgifterne.

Men det er imidlertid ikke nok, at dagpenge-systemet reformeres. Konkurrenceerhvervenes udvikling hæmmes, hvis de ikke kan få den nødvendige arbejdskraft med de rigtige kvalifikationer. Det kan betyde, at væsentlige valuta-skabende afsætningsmuligheder ikke bliver udnyttet. Risikoen derfor bliver større med de små ungdomsårgange, som nu og i de kommende år melder sig på arbejdsmarkedet.

Derfor må vi sørge for, at alle unge kan få en kvalitetspræget uddannelse. Regeringen har indgået en aftale, der sigter på at fremskaffe yderligere 7.000 lære- og praktikpladser. Denne ekstraordinære indsats skal videreføres, indtil udbud af og efterspørgsel efter pladser kommer i naturlig ligevegt.

Der skal også fremskaffes ekstra pladser på de videregående uddannelser. Siden 1960'erne er der sket en tidobling af det antal unge, der melder sig til disse uddannelser. Regeringen har nu fremlagt en plan om fremskaffelse af 11.000 ekstra pladser over 4-5 år for at afhjælpe et midlertidigt kapacitetsproblem.

Snævre faggrænser og traditionel tænkning fører desværre ofte til, at de kvalifikationer, som arbejdsstyrken er i besiddelse af, ikke bliver udnyttet tilstrækkelig effektivt. Hertil kommer et stærkt stigende behov for efter- og videreuddannelse, hvis Danmark skal kunne klare sig i konkurrencen på verdensmarkedet. Behovet for mere efteruddannelse dækker bredt, men behovet er særlig stort blandt de grupper, som kun har en beskeden uddannelse bag sig. Derfor foreslår regeringen, at der i løbet af de kommende 5 år oprettes, hvad der svarer til 30.000 nye helårspladser til efteruddannelse. Finansieringen skal ske via effektivisering af de bestående uddannelser, øget brugerbetaling og overenskomstaftalte bidrag.

Disse forslag ligger i naturlig forlængelse af den aftale om en forstærket indsats mod langvarig ledighed, som blev indgået i sidste folketingsssamling. Det drejer sig om at ombytte en passiv forsørgelsessituation med en aktiv indsats, som kan føre til en egentlig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Også på det sociale område vil regeringen fortsætte og udbygge aktiviserings- og forebyggelseslinjen. Vi kan hverken af menneskelige eller af økonomiske grunde affinde os med, at flere og flere havner på kontanthjælp og førtidspension og dermed skubbes ud i en passiv tilværelse. Regeringen vil derfor fremlægge et revideret udspil, der sikrer unge ledige beskæftigelse i stedet for kontanthjælp.

Der vil også inden for meget kort tid blive fremsat forslag til gennemgribende ændringer af sygedagpengeområdet. Ændringerne vil betyde forenklinger, bedre sammenhæng og gennemskuelighed i de sociale ordninger. I forbindelse dermed vil der ske en forstærkning af revaliderings- og beskæftigelsesindsatsen, bl.a. ved, at der indføres en særlig revalideringsydelse.

Vi kommer til at fastholde den stramme udgiftspolitik både i staten og hos kommunerne, og vi må nødvendigvis bremse den opdrift, der er i overførselsindkomsterne. Det er nødvendigt, hvis vi skal kunne finansiere den nedsættelse af marginalskatte, som kan blive så væsentlig for den fremtidige udvikling. Ved tilrettelæggelsen af denne udgiftspolitik vil vi stræbe efter at undgå passiv forsørgelse og i stedet satse på at drage mennesker ind i en oplærings- eller arbejdssituation. Vi har aftalt med kommunernes organisationer, at vi næste år vil forhandle om en 4-årig aftale. Vort udgangspunkt er, at skatten i løbet af perioden kan nedsættes med 2 pct.

Skal vi på én gang standse gældsætningen til udlandet og skaffe plads til de nødvendige investeringer i nye arbejdspladser og ny teknologi, må den samlede opsparing i samfundet forøges mærkbart. Det mener regeringen bør ske i form af større privat opsparing, og derfor er den indstillet på at bane vej for pensionsordninger for de to tredjedele af befolkningen, som ikke har nogen i dag. Gennemført på den rigtige måde kan det give et værdifuldt bidrag til den samlede opsparing. Samtidig vil det indebære en værdifuld overbygning på folkepensionen.

## [Statsministeren]

Jeg har peget på fem afgørende områder i en samlet strukturpolitik: en tilpasning af skatte- og afgiftsstrukturen til EF's indre marked, forbedring af konkurrenceevnen og erhvervenes muligheder for at investere, en smidiggørelse af arbejdsmarkedet, en offentlig udgiftspolitik, som skaber bedre balance mellem den private og den offentlige sektor, og endelig en kraftig forøgelse af den private opsparing. Jeg kommer til at understrege, at der ikke er tale om alternativer, som vi kan vælge imellem. Skal det lykkes at forlige hensynet til beskæftigelsen med hensynet til betalingsbalancen, er det nødvendigt at angribe alle fem problemer samtidig. Gennemfører vi en sådan strukturomlægning, vil den være til gavn for alle erhvervsgræne.

Da jeg sidste år holdt min åbningstale på regeringens vegne her i Folketinget, gjorde jeg udførligt rede for de holdninger og de målsætninger, regeringen og de partier, der står bag den, har. Regeringen arbejder stadig ud fra dette grundlag, og det er ud fra disse synspunkter, vi har taget fat på det, der må være den væsentligste opgave for os alle i dette folketingsår: at forhandle os frem til en løsning af de strukturproblemer, jeg netop har beskrevet.

Regeringen indbyder alle Folketingets partier til at medvirke til gennemførelsen af en indsats, som på én gang kan sikre en nedgang i arbejdsløsheden og ligevægt på betalingsbalancen. Jeg ville gerne understrege, at alle partier er velkomne til at deltage i arbejdet, men på den anden side kan intet enkelt parti have vetoet over for gennemførelsen af forslag, som regeringen finder det nødvendigt at gennemføre for at styrke danske arbejdspladser og dansk produktion i de kommende år.

Skal målet nås, skal der imidlertid gennemføres omfattende strukturændringer, og det skal ske på en sådan måde, at der i befolkningen og i erhvervslivet kan være tillid til, at man nu kender det grundlag, der skal disponeres ud fra i den kommende årrække.

Derfor lægger regeringen vægt på at nå frem til en løsning, der kan bæres igennem af et bredt flertal i Folketinget. Derfor har vi i de sidste to måneder forhandlet med Socialdemokratiet, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti for at undersøge mulighederne for at finde frem til et fælles grundlag.

Det er jo en kendt sag, at der er fremlagt flere bud på, hvordan en samlet løsning kunne se ud.

Forhandlingerne har gjort det klart, at hverken Socialdemokratiets eller regeringens plan vil kunne samle et flertal her i Tinget. Selv om forhandlingerne har vist, at der er en betydelig afstand mellem regeringens og Socialdemokratiets synspunkter, vil regeringen ikke opgive bestræbelserne for at nå til enighed med partierne bag skattereformen om en socialt afbalanceret løsning, som effektivt vil kunne bidrage til varigt at styrke dansk økonomi med det klare sigte – sagt igen – at formindske arbejdsløsheden og fjerne underskuddet på betalingsbalancen.

Det er en opgave, som hvert parti og hvert eneste medlem her i Folketinget har et ansvar for, men det gælder ikke mindst – synes jeg – de partier, som gennem årene har haft et medansvar for at bygge det samfund op, vi har i dag, med den kvalitet og styrke, det har, men også med de strukturer, som ikke længere er egnede til at møde de udfordringer, vi vil blive stillet over for i de kommende år. Vi må i fællesskab påtage os ansvaret for at være med til at ændre strukturerne i vort samfund, så de passer til morgendagens vilkår.

Må jeg foreslå, at vi indleder folketingsåret med at udbringe et »Danmark leve«.

*Danmark leve!*

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

*Statsministerens redegørelse. Skriftlig del:*

Statsministerens redegørelse i henhold til Grundlovens § 38 afgives i en mundtlig og en skriftlig del.

I denne skriftlige del af redegørelsen gives en kortfattet omtale af de lovforslag, som regeringen ved begyndelsen af det nye folketingsår regner med at fremsætte i løbet af folketingsåret.

Et betydeligt antal af lovforslagene er led i gennemførelsen af regeringens afbureaukratiseringsplan. Disse og en række andre forenklingforslag – i alt 63 lovforslag – er omtalt særskilt på sp. 38–55.

Denne del af åbningsredegørelsen indeholder endvidere oplysninger om ministerredegørelser til Folketinget.

**[Statsministeren]****ARBEJDSMINISTEREN:**

*Ændring af lov om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold.*

Genfremstilling af lovforslag, som blev fremsat, men ikke færdigbehandlet i 1987-88.

Forslaget indeholder regler om:

- adgang til genansættelse ved afskedigelse i strid med loven (for offentligt ansatte er adgang til genansættelse ubetinget, for privat ansatte er der snæver adgang til, at retten kan bestemme, at den afskedigede i stedet skal have en godtgørelse),
- forhøjelse af maksimum for godtgørelsens størrelse,
- indførelse af en minimumsgodtgørelse,
- indførelse af hurtig domstolsbehandling i sager om afskedigelse på grund af foreningsforhold og
- mulighed for at tillægge sådanne sager opsættende virkning.

*Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Dagpengereform).*

Spørgsmålet om en reform af dagpengesystemet indgår i de igangværende 3-parts-drøftelser.

*Ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelserne. (Styrkelse af efteruddannelsesindsatsen).*

Spørgsmålet om styrkelse og finansiering af efteruddannelsesindsatsen indgår i de igangværende 3-parts-drøftelser om arbejdsmarkedets strukturproblemer.

*Ændring af lov om arbejdsmiljø. (Ledelsesansvar).*

Forslaget har til formål at præcisere arbejdsmiljølovens straffebestemmelser, således at det sikres, at den daglige ledelse kan gøres personligt ansvarlig for overtrædelser af arbejdsmiljøloven på linie med andre arbejdsgivere. Strafferammen omfatter bøde eller hæfte.

*Ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrstidsfond.*

Det overvejes at ændre ATP's regler om ægtefællepension. Det overvejes især at lempe betingelsen om, at ægteskabet skal have varet i 10 år, for at ægtefællepension kan ydes.

Endvidere overvejes den af arbejdsministeren tidligere bebudede stramning af reglerne

om årsregnskab, revision og tilsyn med arbejdsmarkedets fonde (ATP, Lønmodtagernes Dyrstidsfond) efter samme retningslinier, som lå til grund for de ændringer af lovene vedrørende andre finansielle institutioner, som blev gennemført i maj 1989.

*Ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v.*

Som følge af socialministerens forslag til ændring af lov om sygedagpenge er det nødvendigt at foretage konsekvensændringer i ligebehandlingsloven, således at retten til orlov fra arbejdet og retten til dagpenge følges ad.

**BOLIGMINISTEREN:**

*Ændring af lov om realkreditinstitutter og af lov om indeksregulerede realkreditlån.*

Forslaget, der er en udmøntning af hovedforslaget i »Redegørelse af september 1989 fra udvalget om initiativer vedrørende tvangsauktioner«, tilsigter at tilvejebringe hjemmel for realkreditinstitutterne til at ombytte »dyre« lån med billigere lån hos tvangsauktionstruede/ramte husejere med det formål, at tvangsauktion som følge af ydelseslettelsen kan undgås.

*Realkreditlov.*

Forslaget tilsigter at tilpasse de danske realkreditregler til de gældende EF-harmoniseringsdirektiver på området. I forslaget indgår en række forenklinger, herunder blandt andet en sammenskrivning af realkreditloven og indeksslånsloven, en bredere definition af virksomhedsområdet, bestemmelser om en godkendelsesprocedure og betingelser for nye institutter, institutternes fremtidige organisationsform, balanceprincippet fremtidige udformning, egenkapitalkrav, placeringsregler for institutternes fondsbeholdning og institutternes udlandsaktiviteter. Forslaget betyder en ophævelse af forbudet mod etablering af nye realkreditinstitutter.

*Ændring af lov om boligbyggeri og ophævelse af lov om midlertidig driftsstøtte samt ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om ældreboliger og lov om individuel boligstøtte.*

**[Statsministeren]**

I lovforslaget indgår bl.a. de lovændringer på Boligministeriets område, som er en følge af regeringens finanslovsforslag. Forslaget indeholder således en fastsættelse af kvoterne for det støttede byggeri i 1990, ændrede finansieringsregler for det støttede nybyggeri, ændrede regler om beregning af den individuelle boligstøtte (besparelser) samt huslejeforhøjelser i form af større hensættelser kombineret med øget lejerindsigt i disse midlers anvendelse. Provenuet tænkes anvendt til privat boligforbedring og byfornyelse og i den almennyttige sektor til finansiering af byggeskadeudbedring, ombygning og miljøforbedring m.v.

Herudover indeholder forslaget en forenkling af bestemmelserne om Boligselskabernes Landsbyggefonds adgang til at yde støtte til boligafdelinger, og bestemmelserne om kommunernes adgang til at yde driftsstøtte foreslås overført til boligbyggeriloven.

På baggrund af indhøstede erfaringer med ældreboligloven foreslås ændrede regler om kommunernes betaling af innskud, om anvendelse af ældreboliger til aflastningspladser samt om kommunernes indberetninger om påtænkte ældreboliger.

Endelig gives der med lovforslaget staten mulighed for hurtigt at gennemføre en konvertering af ældre obligationslån i almennyttige bebyggelser, når renteforholdene taler herfor, og med mulighed for at genbevilde rentesikring.

*Lov om gennemførelse af EF-bygge- og anlægsdirektivet.*

Nævnte EF-direktiv, der er vedtaget den 14. juni 1989, skal formentlig gennemføres ved lov i Danmark inden for et år efter vedtagelsen.

Boligministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

– Den aktuelle situation på boligområdet samt regeringens boligpolitiske målsætning og situationen på området, herunder mulighederne for at nedbringe huslejen i det almennyttige nybyggeri uden yderligere offentlige udgifter.

**ENERGIMINISTEREN:**

*Lov om vindkraftanlæg.*

Lovforslaget tilsigter – til varetagelse af sikkerheds-, energi-, effektivitets- og miljømæssi-

ge hensyn m.m. – at skabe hjemmel for en ny godkendelsesordning for vindmøller samt regler for vindmøllers tilslutning til elnettet.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag til:

*Lov om en finansieringsordning for vindmøller.*

Lovforslaget tilsigter, at der med virkning fra senest 1. januar 1990 tilvejebringes en finansieringsordning for eksport af vindmøller, jf. tillægsbetænkning afgivet af Skatte- og Afgiftsudvalget den 31. maj 1989.

Ordningen er baseret på en statslig garantiordning med en ramme på 750 mio. kr., og vindmøllebranchen skal selv bære en del af den samlede risiko.

Energiministeren vil give Folketinget redegørelser om:

- Dansk Olie og Naturgas A/S
- En handlingsplan på energiområdet.

**FINANSMINISTEREN:**

*Finanslov for finansåret 1990.*

*Finanslov for finansåret 1991.*

*Lov om tillægsbevilling for finansåret 1989.*

Finansministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

- Moderniseringsarbejdet.

**FISKERIMINISTEREN:**

Der vil muligvis blive fremsat forslag om:

*Lov om regulering af fiskeriet.*

Lovændringen skal give adgang til gennemførelse af et nyt reguleringssystem. Systemet skal tilgodese de hensyn, som fremgår af et af Folketinget vedtaget dagsordensforslag og tidligere tilkendegivelser om hovedprincipperne for den fremtidige fiskeriregulering.

**FORSVARSMINISTEREN:**

Der vil muligvis blive fremsat forslag om:

*Ændring af lov om forswarets organisation m.v.*



**[Statsministeren]**

Forsvarskommissionen af 1988, der er nedsat i medfør af folketingsbeslutning af 30. juni 1988 om en forsvarsordning, er i sit kommissorium blandt andet pålagt at overveje, om der kan gennemføres en reduktion af stabs- og støttestrukturen samt civile funktioner, således at de hermed frigjorte ressourcer overføres til de kampafgørende enheder.

Afhængigt af en nedsat rationaliseringsgruppes og Forsvarskommissionens videre overvejelser kan der opstå behov for en ændring af loven om forswarets organisation m.v.

**INDENRIGSMINISTEREN:***Ændring af lov om frikommuner.*

Loven om frikommuner indeholder hjemmel til frikommuneforsøg på en række områder. Loven forventes fortsat at skulle ændres med det formål at skabe hjemmel til de frikommuneforsøg, kommunerne løbende ønsker at gennemføre, og hvortil der ikke allerede er hjemmel. Der vil blive fremsat to ændringsforslag i løbet af folketingsåret.

*De tre årlige love om indfødsrets meddelelse.*

*Ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Amtskommunernes udgiftsbehov vedrørende AIDS, korrektion af kriterievægte m.v.).*

Efter lovens § 22 b yder amtskommuner, hvis AIDS-udgiftsbehov pr. indbygger er mindre end det gennemsnitlige AIDS-udgiftsbehov pr. indbygger for landet som helhed, et tilskud til de amtskommuner, hvis udgiftsbehov er større end det gennemsnitlige. Ved lovændringen fastlægges, hvordan AIDS-udgiftsbehovet skal opgøres fra og med 1990.

Lovforslaget vil desuden indeholde en teknisk korrektion af kriterier og vægte. Ligeledes kan udvalgsarbejdet om det langsigtede budgetsamarbejde mellem staten og kommunerne føre til forslag, som indarbejdes i lovforslaget.

*Ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. (Den amtskommunale grundskyldpromille fra og med 1991).*

I lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme er den amtskommunale grundskyldpromille fastsat til 10 for årene 1987-1990. Ved lovforslaget skal fastsættes,

med hvilken promille den amtskommunale grundskyld skal opkræves fra og med 1991.

*Ændring af kildeskatteloven. (Ændret afregning af kildeskatt mellem staten, kommunerne og amtskommunerne).*

Den statslige, kommunale og amtskommunale kildeskatt opkræves samlet af staten, som afregner den kommunale og amtskommunale andel til kommuner og amtskommuner. I budgetåret får kommuner og amtskommuner udbetalt den budgetterede kildeskattendeindtægt, og i året eller årene efter budgetåret foretages der efterregulering for forskellen mellem de budgetterede beløb og skattendeindtægterne ifølge slutligningen. I aftalen af 2. juni 1989 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om den kommunale økonomi i 1990 og henstillingen af 2. juni 1989 vedrørende amtskommunernes budgetter for 1990 indgår det, at der sker visse ændringer af reglerne om disse efterreguleringer. Det nærmere indhold af reglerne vedrørende de amtskommunale efterreguleringer skal fastsættes som led i de forhandlinger om den amtskommunale økonomi, der skal føres i foråret 1990.

**INDUSTRIMINISTEREN:**

*Ændring af lov om realkreditlignende lån og andelsboliglån m.v.*

Forslaget er en konsekvens af boligministerens forslag om realkreditinstitutter.

*Ophævelse af lov om oprettelse af »Danske Søfarendes Mindefond af 1945«.*

Forslaget er en konsekvens af Folketingets beslutning af 26. maj 1989 om ophævelse af lov om »Danske Søfarendes Mindefond af 1945«.

*Ændring af visse søfartslove. (Lov om søfartsuddannelse og sønæringsloven).*

Lovforslaget er et led i tilpasning af søfartsuddannelserne. Det vedrører en ændring af grunduddannelsen for ubefarne og befarne skibsassistenter.

*Ændring af lov om kontrol med overholdelsen af EØF's forordninger om monopoler og konkurrencebegrænsninger, lov om betalingskort samt lov om licitation m.v.*

**[Statsministeren]**

Lovforslagene er en konsekvens af den ny konkurrencelov. Lovene henviser til monopolloven, og disse henvisninger skal føres ajour.

*Lov for Grønland om sommertid.*

Lovforslaget medfører, at kompetencen til at fastsætte regler om sommertid i Grønland overføres til Grønlands hjemmestyre.

*Ændring af lov om visse spare- og udlånsvirksomheder, lov om banker og sparekasser m.v., lov om visse kreditinstitutter, lov om forsikringsvirksomhed og lov om tilsyn med firmapensionskasser.*

Forslagene er en EF-forpligtelse og en forkløng.

Gennemførelse af bestemmelserne i 2. bankdirektiv, egenkapitaldirektivet og solvensdirektivet samt direktivet om årsregnskaber for kreditinstitutter sker af hensyn til erhvervslivet hurtigst muligt.

Gennemførelse af bestemmelserne i 2. skadesforsikringsdirektiv om fri udveksling af tjenesteydelser på skadesforsikringsområdet vil måske nødvendiggøre en særlig lov.

Efter forslag af Fremtidsudvalget foreslås kapitalkravet for visse spare- og udlånsvirksomheder forhøjet, båndlæggelsesinstitutter revideret og Finanstilsynets stadfæstelse af vedtægter ophævet.

*Ændring af lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v., lov om aktieselskaber, lov om anpartsselskaber og lov om erhvervsdrivende fonde. (Koncernregnskaber).*

Lovforslaget skal gennemføre EF's 7. selskabsdirektiv af 13. juni 1983 om konsoliderede regnskaber.

Direktivet har til formål at gøre regnskabsoplysningerne sammenlignelige og ligeværdige samt at give indblik i den økonomiske stilling for koncerner som helhed og i ejerforholdene mellem moder- og datterselskaber. Lovforslaget tilpasser endvidere årsregnskabsloven til udviklingen i regnskabspraksis. Herudover foreslås en justering af årsregnskabslovens størrelsesgrænser for små og mellemstore selskaber. Endelig kan der blive tale om enkelte andre tilpasninger i aktieselskabsloven, anpartsselskabsloven og lov om erhvervsdrivende fonde.

*Ændring af bank- og sparekasseloven og lov om forsikringsvirksomhed.*

Efter forslag i Fremtidsrapporten foreslås der indført en orienteringspligt over for Finanstilsynet til erstatning for detailregulering.

**JUSTITSMINISTEREN:***Lov om krigsmateriel.*

Lovforslaget er i det væsentlige en genfremsettelse af et forslag, som blev fremsat, men ikke færdigbehandlet i 1988-89.

Lovforslaget indeholder navnlig en tidssvarende afgrænsning af krigsmaterielbegrebet og en ændring af reglerne om ejerbetingelserne for produktionsvirksomhederne. Herudover indeholder lovforslaget i overensstemmelse med folketingsbeslutning nr. B 99, 1988-89, regler om en årlig beretning til Det Udenrigspolitiske Nævn og om ret til at nægte at medvirke til produktion af krigsmateriel uden fortabelse af retten til arbejdsløshedsdagpenge og sociale ydelser. Det tidligere lovforslags regler om ændring af våbenlovens eksportbestemmelser er ikke medtaget i lovforslaget.

*Lov om kundgørelse af love, anordninger og bekendtgørelser på Færøerne.*

Ved lagtingslov blev det i 1987 vedtaget at etablere en offentlig kundgørelsestidende for Færøerne. På den baggrund har Færøernes landsstyre anmodet rigsmyndighederne om at ændre loven om kundgørelse af love og anordninger på Færøerne. Det foreslås på den baggrund, at denne lov ophæves, og at der i stedet fastsættes regler om, at love, anordninger og bekendtgørelser, der gælder på Færøerne, kundgøres i landsstyrets kundgørelsestidende for Færøerne. Færøernes landsstyre har særligt anmodet om, at lovændringen gennemføres med virkning fra 1. januar 1990.

*Lov om døds-kriterier m.v.*

Lovforslag på området har tidligere været fremsat i januar 1987 og oktober 1987, og regeringens har bebudet et nyt lovforslag fremsat i begyndelsen af folketingsåret 1989-90.

Lovforslaget vil tage stilling til, hvorvidt dødens indtræden skal kunne konstateres efter et hjernedøds-kriterium.

Lovforslaget vil endvidere indeholde skærpe af betingelserne om samtykke for at kun-

## [Statsministeren]

ne foretage transplantationer samt obduktioner i lægevidenskabeligt øjemed.

*Lov om handelsagenter og handelsrejsende.*

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1151 om handelsagenter og handelsrejsende, som er afgivet i 1988 af Justitsministeriets arbejdsgruppe om handelsagenter. Betænkningen har været til høring.

Betænkningens lovudkast bygger delvis på et EF-direktiv, der skal være gennemført i medlemsstaterne senest den 1. januar 1990.

Lovforslaget indeholder bl.a. nye opsigelsesregler i agenturforhold, regler om godtgørelse i forbindelse med ophør af agenturaftaler og regler om provision og konkurrenceklausuler. Endvidere foreslås det, at en del af reglerne også skal gælde for ansatte handelsrejsende. Ved forslaget foreslås kommissionslovens kapitel III-IV ophævet.

*Lov om private bidrag til politiske partier og om offentliggørelse af politiske partiers regnskaber.*

Lovforslaget er udarbejdet på baggrund af et dagsordensforslag vedtaget i Folketinget den 12. april 1988. Lovforslaget indeholder bestemmelser, som skal sikre, at medlemmer af faglige sammenslutninger selv kan bestemme, om de over medlemskontingentet vil yde økonomisk støtte til politiske partier. Lovforslaget indeholder også regler om offentliggørelse af politiske partiers regnskaber.

*Lov om kreditaftaler. (Gennemførelse af EF-direktiv om forbrugerkredit).*

Et direktiv om forbrugerkredit er vedtaget i 1986 og ændret i 1989.

Direktivet finder som udgangspunkt anvendelse på enhver kreditaftale, som en erhvervsdrivende indgår med en forbruger, og giver bl.a. regler for, hvilke oplysninger forbrugeren skal have i forbindelse med en kreditaftale. Som noget nyt bestemmes det, at forbrugeren fra den 1. januar 1993 skal have oplysning om de årlige omkostninger i procent i forbindelse med kreditten. Direktivet skal være gennemført senest den 31. december 1989.

Direktivets vedtagelse medfører, at der skal foretages en række ændringer af lov om køb på kredit. Da loven nu ikke udelukkende finder anvendelse på kreditaftaler om køb, men på en-

hver kreditaftale, har man anset det for hensigtsmæssigt at ændre lovens titel til lov om kreditaftaler.

Med lovforslaget tilsigtes der samtidig en forenkling af de gældende regler.

*Lov om spillekasinoer.*

Lovforslaget erstatter det lovforslag, som medlemmer af Centrum-Demokraterne og Fremskridtspartiet fremsatte for Folketinget i 1988-89.

Ved 1. behandling af dette lovforslag var der bred enighed i Folketinget om at tillade spillekasinoer i Danmark. Regeringen bebudede under behandlingen at ville fremsætte lovforslag i begyndelsen af 1989-90.

Lovforslaget har til formål at lovliggøre spillekasinoer og vil bl.a. indeholde regler om, at der af spilleindtægterne skal betales afgift til staten, og der vil i tilknytning hertil være fastsat særlige regler om regnskabsaflæggelse og revision.

*Lov om værn for dyr og ændring af lov om dyreforsøg.*

Justitsministeriet nedsatte i november 1987 et udvalg, der skulle udarbejde forslag til en ny dyreværnslov. Efter kommissoriet skulle den nye lov betyde en generel styrkelse af dyrenes stilling i samfundet.

Udvalgets betænkning har været til høring hos en række erhvervs- og interesseorganisationer.

Lovforslaget udarbejdes på grundlag af betænkningen og på baggrund af høringssvarene.

Lovforslaget vil blive udformet således, at der skabes mulighed for, at Danmark kan gennemføre en række af de beslutninger, der er truffet som led i det internationale samarbejde, f.eks. i Europarådet.

*Ændring af straffeloven. (Indsats mod husbesættelser m.v.).*

Der overvejes mulige ændringer af straffeloven med henblik på at effektivisere indsatsen mod husbesættelser m.v. Endvidere vil der på grundlag af Straffelovrådets betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse blive fremsat forslag om en række ændringer af straffeloven, herunder en ophævelse af § 199 om prostitution m.v., og en udvidelse af straffelovens § 183 a, bl.a. således at bestemmelsen ud

**[Statsministeren]**

over flykapping også kommer til at omfatte kapping af skibe og tog. Det overvejes yderligere, om der i tilknytning til straffelovens § 134 a bør indsættes en bestemmelse om hætteforbud.

*Ændring af retsplejeloven m.v. (Reaktioner over for børn og unge samt videregivelse af oplysninger mellem politi og kommunale myndigheder og habilitetsregler for dommere samt advokatvirksomhed i selskabsform).*

Som følge af justitsministerens redegørelse til Folketinget om unge lovovertrædere blev der efter en forespørgselsdebat den 23. februar 1989 vedtaget et dagsordensforslag, hvor Folketinget opfordrer regeringen til inden 1. oktober 1989 fra kommunale myndigheder og sagkyndige at indhente forslag med henblik på nye foranstaltninger over for unge lovovertrædere samt udarbejde en plan for forbedring af indsatsen over for unge lovovertrædere.

Justitsministeriet og Socialministeriet har navnlig drøftet forslag til nye foranstaltninger over for unge lovovertrædere med udvalgte kommuner og politikredse.

På baggrund af Menneskerettighedsdomstolens afgørelse i Hauschildtsagen vil lovforslaget endvidere indeholde ændrede regler om dommers inhabilitet.

Lovforslaget vil herudover indeholde regler om muligheden for at drive advokatvirksomhed i selskabsform.

*Ændring af Færdselsloven. (Færdselssikkerhedsfremmende foranstaltninger, afbureaukratisering og ønskenummerplader m.v.).*

Der foreslås for det første gennemført en række færdselssikkerhedsfremmende foranstaltninger med henblik på at opnå en reduktion i antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken. Der foreslås bl.a. brugspligt med hensyn til sikkerhedsseler på bagsædet af biler og udvidelse af pligten til at bruge sikkerhedsseler til også at omfatte børn. Der foreslås endvidere regler om brug af køreløys uden for lygtetændingstiden og regler om forbedret oversigt i vejkruds.

For det andet foreslås der visse ændringer med henblik på en forenklet og moderniseret færdselslovsadministration. Disse ændringer vedrører en decentralisering af afgørelser om udlægning af hovedveje og motortrafikveje og forenklede betingelser for fornyelse af en god-

kendelse som kørelærer. Forslagene fremsættes som led i den igangværende afbureaukratiseringsproces i Justitsministeriet.

Dernæst foreslås der indført mulighed for, at justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om køretøjers adgang til mod betaling af en afgift at vælge en bestemt kombination af tal og bogstaver på køretøjets nummerplader (ønskenummerplader).

Endelig foreslås der med forskelligt sigte gennemført en række andre mindre ændringer i færdselsloven.

**KIRKEMINISTEREN:**

*Lov om ansættelse i stillinger i folkekirken.*

Forslaget, der bygger på en udvalgsindstilling, samler og systematiserer de gældende regler om ansættelse i provste- og præstestillinger, kirkefunktionærstillinger samt øvrige stillinger i folkekirken.

*Ændring af lov om kirken i Grønland.*

Der stilles forslag om, at Grønland bliver et selvstændigt stift med egen biskop.

*Ændring af lov om præstehøjskolen.*

Et udvalgsarbejde, som afsluttes i efteråret 1989, forventes at indeholde forslag om ændring af præstehøjskolens organisationsmæssige struktur.

**KOMMUNIKATIONSMINISTEREN:**

*Ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.*

Det er i Kulturudvalgets betænkning af 12. april 1989 over forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Reklame i lokal-tv m.v.) tilkendegivet, at der vil blive fremsat et lovforslag om sponsorering i tv. Der forudsættes forinden at være sket en afklaring af spørgsmålene vedrørende sponsorering på europæisk plan og at være foretaget en høring af bestyrelserne for Danmarks Radio og TV 2.

Forslaget, der til dels er en genfremsættelse, tilsigter at åbne mulighed for, at kommunikationsministeren kan fastsætte regler om, hvorledes sponsorerede programmer kan indgå i radio- og fjernsynsvirksomhed.

*Lov om radio- og fjernsynsvirksomhed i Grønland.*

## [Statsministeren]

Det er af Grønlands hjemmestyre blevet var-  
slet, at der vil fremkomme et ønske om, at der  
fremsættes forslag til en ny lov, der med virk-  
ning fra 1. januar 1990 kan afløse den gældende  
bemyndigelseslov om radio- og fjernsynsvirk-  
somhed i Grønland.

Der foreligger endnu ikke nogen redegørelse  
for enkelthederne i det lovforslag, som ønskes  
udarbejdet.

## KULTURMINISTEREN:

*Ændring af lov om musik.*

Den eksisterende ordning med underskuds-  
dækning for de fem landsdelsorkestre foreslås  
afskaffet og erstattet af en ordning, hvorefter  
orkestrene fortsat drives med tilskud fra staten  
og vedkommende amts- og/eller primærkom-  
muner, men hvor staten fikserer sit tilskud til et  
fast årligt tilskud.

Forslaget skal ses i forbindelse med forslag  
til teaterlov, der agtes genfremsat i 1989-90, og  
som indeholder forslag om en tilsvarende be-  
stemmelse for så vidt angår landsdelsscenerne i  
Århus, Odense og Ålborg.

*Lov om teater og*

*Lov om Den Kulturelle Fond og om visse bevil-  
linger på ophavsretsområdet.*

Genfremsættelse af lovforslag, som blev  
fremsat i 1988-89, men ikke færdigbehandlet.

Det er hensigten at søge den gældende te-  
aterlovs tilskudsordning, som hviler på under-  
skudsdækning fra staten og vedkommende  
amts- og/eller primærkommuner, erstattet af  
en ordning med faste årlige statstilskud. Endvi-  
dere foreslås, at amternes tilskud i fremtiden  
ydes i forhold til de enkelte amters forbrug af  
teatertilbud.

Teaterlovforslaget indeholder bestemmelser  
om Det Kongelige Teater, og det er baggrun-  
den for forslaget til lov om Den Kulturelle  
Fond og om visse bevillinger på ophavsretsom-  
rådet.

*Lov om tilskud til folkeoplysning. (Folkeoplys-  
ningsloven).*

I overensstemmelse med folketingsbeslut-  
ning af 30. maj 1984 om et 10-punkts-program  
for voksenundervisning og folkeoplysning har  
der været nedsat et folkeoplysningsudvalg, der  
den 15. marts 1989 har afgivet betænkning om  
vilkår for tilskud til folkeoplysning.

Forslaget tilsigter med udgangspunkt i be-  
tænkningen at pålægge kommunerne ansvaret  
for folkeoplysningen, ligesom de tilpligtes at  
give tilskud til folkeoplysende virksomhed  
(kommunal finansiering og rammestyning).  
Visse tilskud til landsdækkende organisationer  
m.v. forbliver i statsregi.

*Ændring af lov om folkebiblioteker m.v.*

Forslaget tilsigter bl.a. at drage konsekven-  
sen af de gennemførte ændringer i skolestyrel-  
sesloven for så vidt angår skolebiblioteker.

*Ændring af lov om biblioteksafgift.*

Lovforslag vil blive fremsat i henhold til re-  
visionsbestemmelse i § 9.

Forslaget tilsigter en ændring i afgiftsordn-  
ingen på baggrund af betænkning om biblioteks-  
afgift.

Kulturministeren vil give Folketinget en re-  
degørelse om:

– Den danske kulturudveksling med udlandet.

## LANDBRUGSMINISTEREN:

*Lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved  
udlån til yngre jordbrugere samt om fremme af  
andelsbrug m.v.*

Loven ventes ændret i forbindelse med det  
arbejde, der for tiden foregår i Udvalget vedrø-  
rende struktur, finansiering og ejerforhold i  
landbruget om behovet for ændringer af land-  
brugets fremtidige finansieringsvilkår.

Endvidere ventes sideordnet med reglerne  
om yngre jordbrugere indarbejdet nærmere be-  
stemmelser om udmøntningen af den pulje, der  
er afsat til etablering af andelsbrug og andre  
landbrugsfællesskaber.

*Lov om tilskud til vikarordninger inden for  
jordbruget.*

Den gældende lov udløber med udgangen af  
1990. Ordningen foreslås videreført. Princip-  
perne i den gældende lov ventes fastholdt, idet  
der agtes gennemført justeringer i overensstem-  
melse med betænkningen om vikarordninger.

*Lov om tilskud til produktudvikling i jordbru-  
get.*

Ansøgninger om tilskud efter den nuværen-  
de lov skal være indsendt senest ved udgangen  
af 1989. Ordningen foreslås videreført med for-  
skellige tilpasninger for en 2-årig periode.

**[Statsministeren]***Ændring af lov om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget.*

Ministerrådet har vedtaget en række socio-strukturelle forslag til udbygning af de eksisterende strukturpolitiske foranstaltninger, herunder forordning (EØF) 797/85 (effektivitetsforordningen). Visse elementer i forordningerne – støtte til udtagning samt ekstensivering og omstilling af produktionen – er obligatoriske. Herudover foreslås den ikke-obligatoriske skovtilplantningsordning gennemført. EF-kommissionen har stillet forslag til yderligere ændringer i effektivitetsforordningen.

Et lovforslag om bl.a. disse ordninger var til behandling i folketingsåret 1988-89, men blev ikke vedtaget for så vidt angår de nævnte ordninger.

*Lov om tilskud til skovbrugets konsulentvirksomhed.*

Lovforslaget om en ny tilskudsordning for konsulentvirksomhed inden for skovbruget skal ses på baggrund af bl.a. Skovpolitisk Udvalgs betænkning og regeringens skovpolitiske redegørelse.

Der foreslås oprettet en fælles støtteordning for skovbrugets konsulentvirksomhed til afløsning af de gældende ordninger. Støtteordningen omfatter to former for konsulentvirksomhed: tilskud til almen konsulentvirksomhed og tilskud til et landskonsulentvæsen.

Tilskuddet vil blive ydet som en procentvis refusion af udgifterne til rådgivningsaktivitet inden for fastlagte beløbsrammer.

*Lov om frø og planter.*

Ved forslaget foretages dels en revision og modernisering af lov om handel med frø, såsæd, læggekartofler og planter, dels en indarbejdning af bestemmelserne i lov om handel med kartofler, for så vidt angår bemyndigelsen til at fastsætte kvalitetsnormer m.m. for spisekartofler. Forslaget medfører endvidere, at lov om handel med kartofler ophæves i sin helhed, idet lovens bestemmelser om autorisation af kartoffeleksportører foreslås at bortfalde, da de kun gælder udførsel af kartofler til tredjelande.

Lovens hovedformål vil (stadig) være at give landbrugsministeren fornøden hjemmel til at gennemføre EF's direktiver om handel med de nævnte produkter.

*Lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs markedsordninger for landbrugsvarer, herunder frugt og gartneriprodukter m.v.*

Ved forslaget tilsigtes en ajourføring og revision samt eventuelt sammenlægning af de to love om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger henholdsvis om markedsordninger for landbrugsvarer m.v. og for frugt og gartneriprodukter m.v.

*Lov om et finansieringsinstitut for landbrug m.v.*

Et udvalg under Boligministeriet har i 1987 afgivet betænkning om den fremtidige realkreditlovgivning. Udvalgets arbejde medfører ændringer i realkreditlovgivningen, herunder lov om et finansieringsinstitut for landbrug m.v. De væsentligste ændringer vil være en konsekvens af den liberalisering af kapitalmarkedet, som finder sted efter 1989.

*Ændring af lov om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning.*

I forbindelse med ikrafttrædelsen af loven om husdyrsygdomme ophæves en betydelig del af den ældre husdyrsygdomslovgivning, herunder bemyndigelser for landbrugsministeren til at fastsætte takster for dyrlægerne for udførelse af offentlige forretninger inden for lovområdet. Bemyndigelsen foreslås overført til lov om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning, hvor den systematisk hører hjemme, idet dyrlægens pligter er fastsat i denne lov, der også indeholder en bestemmelse angående dyrlægernes betaling for almindelig praksisudøvelse.

*Lov om gebyrer for særlige ekspeditioner m.v. under Landbrugsministeriets ressort.*

Lovforslaget tilsigter at tilvejebringe en generel hjemmel for opkrævning af gebyrer for særlige ekspeditioner under ministerområdet. De enkelte landbrugsministerielle institutioner, som kommer til at administrere sådanne gebyrordninger, vil informere berørte borgere og/eller virksomheder om lovens virkninger.

**MILJØMINISTEREN:***Lov om miljøafgifter.*

Der skal udarbejdes en lov om miljøafgifter, der bl.a. bygger på en sammenskrivning af aksi-

**[Statsministeren]**

sterende afgiftslove inden for Miljøministeriets område. Der kan blive tale om at indarbejde nye afgiftsområder i loven.

*Ændring af lov om kemikalieaffaldsdepoter.*

Affaldsudvalget, der blev nedsat i sommeren 1986, og som bl.a. fik til opgave at foretage en vurdering af det eksisterende regelgrundlag for affaldsområdet, har foreslået en række ændringer af kemikalieaffaldsloven.

Lovændringen er endvidere et led i Miljøministeriets modernisering og forenkling af lovgivningen.

Det foreslås, at loven udvides til også at omfatte olieaffald, der er henlagt eller nedgravet før 1. november 1972, samt lossepladser, der er taget i brug før 1. oktober 1974, og som ikke længere er i drift. Endvidere foreslås, at ejere, der konstaterer en forurening, er forpligtet til at underrette kommunalbestyrelsen herom. Endelig foreslås det, at bygge- og jordarbejder skal standses, såfremt der under arbejdet konstateres en forurening, der er omfattet af loven.

Miljøministeren vil give Folketinget redegørelser om:

- Mål og midler i miljøpolitikken nr. 2 - miljøinvesteringer 1990-95.
- Miljølovreform.
- Vandmiljøplanen.

**SKATTEMINISTEREN:***Ændring af forskellige skattelove. (Ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter).*

Som led i skattereformaftalen har et udvalg under Skatteministeriet afgivet betænkning om ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter.

Udvalgets forslag skal drøftes med skattereformligspartierne m.v. Der kan derfor ikke siges noget om den nærmere udformning af forslaget.

*Ændring af lov beskattning ved fusion af aktieselskaber m.v. (Realkreditinstitutters omdannelse til aktieselskaber og fusion af fonde).*

Forslaget knytter sig til boligministerens forslag til ny realkreditlov og skal sikre, at realkreditinstitutter kan omdannes til aktieselskaber skattefrit.

Samtidig foreslås, at fusionsloven og stempeloven generelt ændres, således at fonde får mulighed for at fusionere, uden at der udløses skattepligt eller stempelpligt.

*Ændring af forskellige skattelove. (Terminskontrakter m.v.).*

En arbejdsgruppe har undersøgt den skattemæssige behandling af de finansielle instrumenter: terminskontrakter, futures, optioner m.v. (Optionsudvalget). Udvalget har i sin betænkning foreslået ændringer af de gældende regler.

Da de nævnte finansielle instrumenter allerede er indført på det danske finansmarked, må det anses for nødvendigt, at der lovgives på området.

*Ændring af momsloven.*

EF-Rådet vedtog i juni 1989 18. momsdirektiv til ikrafttræden den 1. januar 1990.

Herefter skal afgiftspligten ophæves for postvæsenets pakkepost. Desuden skal der indføres afgiftspligt for forvaltning og deponering af aktier og obligationer; forvaltning af kreditter og kreditgarantier af andre end dem, der har ydet kreditterne, bliver samtidig momspligtig.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

*Ændring af registreringsafgiftsloven. (Lempelse af afgiften for campingbiler).***SOCIALMINISTEREN:***Lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.*

Med de seneste ændringer i dagpengeloven, herunder ikke mindst nedsættelsen af arbejds-giverperioden til 1 uge, er de grundlæggende forudsætninger for en række særregler og for de forsikringsordninger, som er tilknyttet dagpengesystemet, forrykket afgørende. Derfor blev der i september 1988 nedsat et udvalg (Dagpengelovudvalget), der fik til opgave at foretage en detaljeret gennemgang af dagpengeloven og af administrationen af denne ordning. Udvalget afsluttede sit arbejde pr. 1. juli 1989.

På baggrund af udvalgets betænkning er der udarbejdet forslag om en ny dagpengelov med henblik på ikrafttrædelse 1. april 1990.

*Ændring af lov om social bistand. (Indførelse af revalideringsydelse).*

**[Statsministeren]**

I forbindelse med reformovervejelser på dagpenge-, arbejdsskade- og førtidspensionsområdet overvejes indførelse af en fast indkomstuafhængig og skattepligtig revalideringsydelse i bistandslovens § 42. Formålet er at fremme en aktiverende indsats og dermed mindske tilgangen til førtidspensionssystemet og støtte bestræbelserne for at bremse udgiftsstigninger på de nævnte områder.

*Ændring af lov om delpension. (Ændring af reglen for udbetaling af delpension ved sygdom).*

I tilslutning til det ovennævnte forslag om ændring af dagpengeloven stilles der forslag om, at delpensionister får udbetalt delpension i forbindelse med fravær fra arbejdet på grund af sygdom i den periode, hvor de ellers ville have været berettiget til sygedagpenge på grundlag af delpensionen. Forslaget tager sigte på at ændre delpensionsloven i overensstemmelse hermed.

*Ændring af lov om social bistand. (Øget fleksibilitet med hensyn til dagpasningstilbud samt tilskud til private børnepasningsordninger).*

Delvis genfremsettelse af lovforslag, der blev fremsat, men ikke færdigbehandlet i 1988-89.

Ændringsforslaget vedrørende reglerne for de kommunale tilskud agtes fjernet, idet de forudses at indgå i de mere generelle ændringer af daginstitutionstaksterne.

*Ændring af lov om besættelsestidens ofre. (Forhøjelse af hædersgaver).*

Der er tradition for, at hædergavebeløbet forhøjes i forbindelse med runde årssdage for Danmarks befrielse. Der vil derfor blive stillet forslag om, at dette også sker i 1990 på 45-årsdagen.

*Ændring af lov om social bistand. (Forbedring af vilkårene for stærkt plejekrævende personer i eget hjem).*

I fortsættelse af vedtagelsen den 19. maj 1989 af forslag til folketingsbeslutning vil der senest den 1. november 1989 blive fremsat lovforslag om forbedring af vilkårene for stærkt plejekrævende personer i eget hjem.

*Ændring af lov om social bistand og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Lønkompen- sation til forældre, som passer syge børn).*

Der arbejdes for tiden med at udmønte den bevilling på 25 mio. kr. til syge børn, som findes på finansloven for 1989.

Det er endnu usikkert, hvorledes intentionerne i dette forslag nærmere skal gennemføres, men foreløbig tegner der sig nogle konkrete ændringer i forbindelse med bistandslovens § 48 og etablering af en generel ordning med ret til lønkompen- sation til forældre, som passer børn med længerevarende sygdom.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

*Ændring af lov om social pension. (Varmetil- læg).*

Der blev pr. 1. januar 1988 indført nye regler for beregning af varmetillæg til pensionister. Fra samme tidspunkt blev der ved en lovændring i marts 1988 indført en særlig overgangsordning for de pensionister, der tidligere havde fået et større varmetillæg efter kommunale retningslinier. Forslaget tager sigte på at indføre en aftrapning af denne overgangsordning. Der vil samtidig blive stillet forslag om et ensartet niveau for det maksimale varmetillæg til enlige og gifte.

*Ændring af lov om social bistand. (Indførelse af ungdomsydelse).*

Lovforslaget om indførelse af ungdomsydelse, der faldt ved 3. behandling den 2. juni 1989, vil eventuelt blive genfremsat, hvis politiske forhandlinger fører til, at der kan sikres flertal for forslaget. Der kan blive tale om justeringer i forslaget.

*Ændring af lov om social bistand og af lov om arbejdsskade. (Konsekvenser som følge af en gennemførelse af regeringens plan).*

Regeringens plan »Ny vækst og fremgang« indebærer bl.a., at der skal afsættes 0,5 mia. kr. til børnefamilierne, og socialministeren har i denne forbindelse tilkendegivet, at der skal overvejes en nyorientering af samtlige de midler, det offentlige i dag anvender til børnepasning.

Planen indeholder desuden forslag om øget arbejdsgiverbetaling i forbindelse med ydelser til de arbejdsskadede. Dette er af betydning for arbejdsskadeområdets fremtidige struktur og dermed i det hele taget for de overvejelser om



**[Statsministeren]**

ændringer af lov om arbejdsskade, der foregår for tiden.

Socialministeren vil give Folketinget redegørelser om:

- Prostitution.
- Fordeling og finansiering af de kommunale opgaver på det sociale område samt muligvis om
- Opfølgningen af regeringens børnehåndlingsplan.

**STATSMINISTEREN:**

*Lov om ligestilling mellem mænd og kvinder ved besættelse af visse bestyrelsesposter.*

Lovforslaget skal ses som en videreførelse af den udvikling på ligestillingsområdet, der er iværksat ved 1985-loven om ligestilling ved sættelse af udvalgsposter.

Det tilstræbes at fremskynde udviklingen mod en mere afbalanceret kønsmæssig sammensætning i bestyrelser for institutioner m.v., hvor det offentlige har indflydelse på bestyrelsernes sammensætning. Det er ikke endeligt afklaret, hvilke institutioner og lignende loven skal omhandle.

**SUNDHEDSMINISTEREN:**

*Ændring af lov om lægegerning.*

Formålet med forslaget er at modernisere og forenkle ordningen efter lægelovens § 14, stk. 1, hvorefter der skal indhentes udtalelser fra Sundhedsstyrelsen om kvalifikationerne for alle ansøgere til ledende lægestillinger.

*Lov om beskyttelse af befrugtede menneskelige æg og levende fosteranlæg og fostre.*

Ifølge § 13 i lov om oprettelse af et etisk råd og regulering af visse biomedicinske forsøg skal sundhedsministeren senest i 1989-90 fremsætte forslag til lov om beskyttelse af befrugtede menneskelige æg og levende fosteranlæg og fostre. Tilsvarende gælder for genetiske forsøg på menneskelige kønsceller, der bliver brugt til befrugtning.

Lovforslaget skal udarbejdes på baggrund af en indstilling fra Det Etske Råd. Rådets indstilling forventes at foreligge i løbet af efteråret.

*Ændring af lov om apoteksvirksomhed.*

Udviklingen har medført, at der er opstået utilsigtede skævheder i udligningsordningen mellem apotekerne.

Formålet med lovforslaget er at gennemføre et udligningssystem, der gør det muligt at afpasse afgifts-/tilskudsbetalingen i overensstemmelse med udviklingen i apoteksavancen.

Sundhedsministeren vil give Folketinget redegørelser om:

- Forsøg på levende forsøgspersoner.
- Udlægning af opgaver fra sygehusene til primærsektoren.

**TRAFIKMINISTEREN:**

*Lov om visse hovedlandevejsstrækninger.*

Der påregnes fremsat det sædvanlige årlige lovforslag om bemyndigelse til klassificering, projektering og anlæg af hovedlandeveje.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

*Hviletid inden for vejtransport.*

Overførelse af administrationen af EF-bestemmelserne vedrørende køre- og hviletid inden for vejtransport fra Arbejdsministeriets til Trafikministeriets område tilsiger, at reglerne herom, som i dag findes i arbejdsmiljøloven samt i bestemmelser fastsat i henhold til lov om almindelig arbejderbeskyttelse, samles i én særskilt lov.

Trafikministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

- Transporthandlingsplan for miljø og udvikling.

**UDENRIGSMINISTEREN:**

Udenrigsministeren vil give Folketinget en redegørelse om:

- Eksportpolitik.

**UNDERVISNINGS- OG FORSKNINGSMINISTEREN:**

*Lov om højere forberedelseseksamen.*

Lovforslaget sigter på at etablere et fleksibelt system svarende til den nuværende hf-eksamen med mulighed for indbygning og supplerung til studentereksamensniveau.

[Statsministeren]

Lovforslaget bygger på et taxametertilskudsprincip i lighed med lovforslaget om gymnasiet.

Lovforslaget rummer mulighed for tværgående samarbejde mellem/og sammenlægning af institutionstyper. Dette er også forudsat i den lov om almen voksenuddannelse, som blev vedtaget i sidste folketingsår.

Lovforslaget samler bestemmelserne om hf-undervisningen i én lov, mens hf-undervisning hidtil har været administreret som et 2-årigt forløb i henhold til lov om højere forberedelseseksamen og som enkeltfagsundervisning i henhold til lov om prøveforberedende enkeltfagsundervisning m.v. for voksne.

*Lov om uddannelser til højere handelseksamen og højere teknisk eksamen.*

Det er forudsat ved tilblivelsen af lov om erhvervsuddannelser og lov om erhvervsskoler, at der fremsættes lovforslag om højere handelseksamen og højere teknisk eksamen (HHX og HTX). Disse uddannelser bygger nu på efg-basisåret, som efter erhvervsuddannelsesreformen nedlægges fra 1991. Formålet med lovforslaget er derfor bl.a. at skabe en selvstændig uddannelseslov, der placerer HHX og HTX som skoleuddannelser på erhvervsskolerne. Uddannelserne skal fremstå dels som erhvervsrettede alternativer til studentereksamen og kursus til højere forberedelseseksamen, dels som alternativer til vekseluddannelserne efter lov om erhvervsuddannelser.

*Ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser.*

Undervisnings- og Forskningsministeriet forventer, at overvejelser om et nyt adgangsbegrænsningssystem vil indebære, at der i langt højere grad, end det er tilfældet i dag, skal optages ansøgere på grundlag af institutionens konkrete vurdering af ansøgerens reelle kvalifikationer.

Med lovændringen tilvejebringes der hjemmel til at afskære klager til Undervisnings- og Forskningsministeriet i sådanne optagelsessager.

*Ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte.*

Forslaget tilsigter at opnå en bedre indtægtskontrol via skattemyndighederne ved en omlægning af indkomstkontrollåret og eventuelt

også støttetilodelingsåret. Herudover kan der blive tale om besparelser.

*Ændring af lovgivningen vedrørende selvejende institutioner.*

Med henblik på at sikre staten størst mulig andel af selvejende institutioners nettoformue ved institutionsophør vil der blive fremsat forslag om, at statslån til byggeri i fremtiden skal forrentes, og at renterne opspares som pantsikret kapital i institutionens bygninger. Der foreslås derfor en ændring af lovgivningen vedrørende selvejende institutioner (teknika, handelshøjskoler, seminarier, tekniske skoler, handelsskoler og visse private skoler).

*Ændring af lov om et teknologinævn.*

En revision af loven blev udskudt fra 1988-89 til 1989-90. Lovrevisionen blev udskudt for at sikre Undervisnings- og Forskningsministeriet tid til en grundig undersøgelse og drøftelse af nævnets hidtidige virksomhed og fortsatte opgaver. Revision af loven foreslås yderligere udskudt til 1994-95.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

*Ændring af lov om erhvervspiloter.*

Formålet er at gøre brug af de erfaringer, der er gjort med 2 forsøgshold, og at give mulighed for yderligere overvejelser af alternative modeller, herunder betalingsfordelingen mellem de forskellige brugergrupper (selskaber og elever). Desuden tilsigtes en for luftfartsselskaberne acceptabel pilotuddannelse.

ØKONOMIMINISTEREN:

*Ændring af lov om beregning af et reguleringspristal.*

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

*Opfølgning af Opsparingsudvalgets arbejde.*

I det følgende omtales, fordelt på ministerområder, i alt 63 lovforslag, som dels er led i gennemførelsen af regeringens afbureaukratiseringsplan, dels er udtryk for andre forenklings- og rationaliseringsbestrebelse:

[Statsministeren]

### ARBEJDSMINISTEREN:

*Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. samt lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Etablering af en samlet arbejdsmarkedsstyrelse).*

Lovforslaget, der er et led i regeringens afbureaukratiseringsplan, omfatter oprettelse af en Arbejdsmarkedsstyrelse gennem sammenlægning af Arbejdsdirektoratet og Direktoratet for Arbejdsmarkedsuddannelserne og de heraf følgende ændringer af råds- og udvalgsstrukturen samt den øvrige organisation.

*Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om arbejdsmarkedsuddannelser samt ophævelse af lov om udvandring.*

Forslaget, der er et led i regeringens afbureaukratiseringsplan, tilsigter ophævelse af AF's monopol, nedlæggelse af Kursusnævnet for arbejdsmarkedsuddannelserne, indførelse af brugerbetaling for visse af AF's ydelser og ophævelse af lov om udvandring.

*Ændring af lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v. og lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.*

Forslaget, der er et led i regeringens afbureaukratiseringsplan, omfatter udlægning af administrationen af beskæftigelseslovgivningen og udlægning af uddannelses- og erhvervsvejledningen for de 16-19-årige til kommunerne.

*Ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelserne. (Afskaffelse af 25 pct.-tillægget).*

Forslaget er et led i regeringens afbureaukratiseringsplan og indebærer en regelforenkligning og ressourcebesparelse på kursusgodtgørelsesområdet.

Lovforslaget indebærer en ændring af kursusgodtgørelsen fra maksimalt dagpengeniveau + 25 pct. under visse betingelser til maksimalt dagpengeniveau.

*Ophævelse af lov om uddannelses- og erhvervsvejledning. (Nedlæggelse af Rådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning (RUE)).*

Forslaget er et led i regeringens afbureaukratiseringsplan.

### *Ændring af lov om ferie.*

Som led i regeringens afbureaukratiseringsplan foreslås den detaljerede regulering i ferieloven ophævet. Til dette formål nedsættes der et lovforberedende udvalg med deltagelse af bl.a. arbejdsmarkedets parter. Udvalget afgiver betænkning 1. februar 1990. Derefter tages der stilling til udvalgets forslag. Lovforslag sendes derefter til høring og fremsættes i marts med henblik på vedtagelse inden sommerferien. En ny ferieordning kan så træde i kraft omkring 1. marts 1991 eller senere.

### BOLIGMINISTEREN:

*Ændring af lov om byfornyelse og boligforbedring.*

I lovforslaget indgår ændrede finansieringsregler samt en gennemførelse af regeringens afbureaukratiseringsplan på lovens område, herunder en privatisering af de af Boligministeriet godkendte byfornylsesselskaber og lempelse af procedurebestemmelserne for gårdrydningsbeslutninger samt bestemmelser vedrørende etablering af en selvstændig byggeskadefond for byfornyeede ejendomme.

### *Ændring af byggeloven.*

Forslaget tager sigte på dels at gennemføre regeringens afbureaukratiseringsplan på byggelovens område, dels at gennemføre nogle yderligere forenklinger i byggeloven som følge af ressortomlægninger.

Forslaget indebærer en effektivisering af den statslige administration og administrative lettelser for det offentlige.

Forslaget vil bl.a. indeholde bestemmelser om en ankereform, der indebærer, at afgørelser fremover kun skal kunne indankes for statsamtet. Der vil endvidere blive foreslået en overflytning af brandlovens bestemmelser om brandsyn og skorstensfejning og kommuneplanlovens bebyggelsesregulerende bestemmelser fra henholdsvis Justitsministeriet og Miljøministeriet.

*Lov om udstykning og anden registrering i matriklen, lov om ændring af forskellige lovbestemmelser og lov om afgift af udstykning m.m.*

Revision af udstykningsloven er et led i Kort- og Matrikelstyrelsens moderniseringsbestræbelser. Forslaget til en ny udstykningslov har til

**[Statsministeren]**

formål at forenkle de matrikulære begreber og procedurer, lempe kravet om udstykning for langvarigt udlejede arealer samt tilpasse de nuværende regler til den igangværende teknologiske udvikling inden for ejendomsdataområdet, herunder overgangen til digitale kort.

Forslaget til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser indeholder konsekvensændringer i anden lovgivning som følge af ændringerne i udstykningsloven. Således foreslås ændringer i byggeloven, ejerlejlighedsloven og andelsboligloven med henblik på at skabe en bedre koordinering af lovgivningen om fast ejendoms regulering og benyttelse.

Forslaget til ny afgiftslov skal ses i sammenhæng med forslaget til ny udstykningslov og Kort- og Matrikelstyrelsens overgang til statsvirksomhed den 1. januar 1989. Det foreslås, at det nuværende afgiftssystem afløses af et system, der består dels af afgift for oprettelse af nye ejendomme, dels af gebyr for ekspedition af en række matrikulære sager.

*Lov om leje af boliger.*

Forslaget tilsigter en forenkling af de gældende regler og vil blive udarbejdet som led i regeringens samlede udspil til løsning af problemerne på boligområdet.

**ENERGIMINISTEREN:***Ændring af lov om varmforsyning.*

Lovforslaget tilsigter en forenkling og yderligere decentralisering af varmforsyningsplanlægningen. Forslaget indebærer, at amtskommunerne udgår som varmeplanlægningsmyndighed, og at der sker en forenkling af planlægningsproceduren. Lovforslaget indebærer derudover ændringer i klagebestemmelserne og forenkling i procedureforskrifter m.v.

**FINANSMINISTEREN:***Lov om privatisering af Statsanstalten for Livsforsikring.*

*Ændring af lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.*

*Ændring af lov om tjenestemandspension.***FISKERIMINISTEREN:***Ændring af lov om offentlige fiskeauktioner.*

Forslag om ændring af loven forventes fremsat i overensstemmelse med regeringens plan for afbureaukratisering. Ved ændring af loven tilstræbes det, at der uden større begrænsninger vil kunne afholdes frivillige offentlige auktioner over fisk.

*Ændring af lov om administration af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger m.v.*

Lovændringen er af teknisk karakter og tager sigte på de fonde, der administreres under Fiskeriministeriet. Lovændringen skal sikre klar hjemmel til, at den daglige administration af fondene uddelegeres til brancheorganisationer og relevante foreninger, og at revisionen udføres af private revisorer. Ændringerne vil medføre forenklet offentlig administration samtidig med, at gældende krav til forvaltning, administration og revision af fondene er sikret tilgode-set.

Der vil muligvis blive fremsat forslag om:

*Ændring af loven om Kongeriget Danmarks Fiskeribank.*

Som led i regeringens afbureaukratiseringspolitik overvejes det at ændre Fiskeribankens udlånsvirksomhed.

**INDENRIGSMINISTEREN:***Ændring af de kommunale styrelseslove.*

Der vil blive foreslået ændringer i diæt- og vederlagsbestemmelserne, således at kommuner og amtskommuner får mulighed for at vælge mellem det nuværende system med diæter og et system med faste vederlag. Omlægningen til faste vederlag vil bl.a. medføre en klar administrativ forenkling både for medlemmerne og den kommunale administration. Af hensyn til det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem bør en overgang til faste vederlag ske ved begyndelsen af en ny valgperiode.

Endvidere vil der blive foreslået en lempelse af reglerne om kommunalt ansattes adgang til medlemskab af udvalg (generel inhabilitet). Baggrunden for forslaget er, at de gældende regler kan hindre en nedlæggelse af udvalg. Hvis der oprettes færre udvalg, vil udvalgene få flere opgaver, og dermed vil kommunalbestyrelsesmedlemmer, der er kommunalt ansatte, i

**[Statsministeren]**

videre omfang blive afskåret fra deltagelse i udvalgsarbejde.

**INDUSTRIMINISTEREN:**

*Lov om ophævelse af visse love. (Forenklinger og moderniseringer inden for Industriministeriets område).*

Lovforslaget medfører en række forenklinger til gennemførelse af Afbureaukratiseringsudvalgets og Fremtidsrapportens forslag. Det gælder lov om garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe, lov om marginspekulation, lov om forhyring af skibsmandskab, lov om Søfartens Fællesråd, lov om dispachører, lov om skibsmæglere og varemæglere og lov om ejendoms-mæglere. Om lov om garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe bemærkes, at ophævelse af denne lov tillige er led i den aftrapningsordning for statsstøtte til skibsbygningsindustrien, der blev gennemført pr. 1. januar 1989.

*Ændring af lov om betalingskort.*

Der vil blive gennemført et udredningsarbejde vedrørende loven, der skal resultere i et forslag, hvorefter loven forenkles således, at de essentielle bestemmelser bibeholdes.

*Ændring af lov om markedsføring.*

Ophævelse af lovens forbudsbestemmelser i §§ 6-8a (forenkling) samt gennemførelse af EF-direktiverne om legetøj og farlige produktimitationer. Gennemførelse af EF-direktiverne påtænkes at ske ved tilvejebringelse af hjemmel i markedsføringsloven til at kunne udstede de nødvendige bekendtgørelser.

*Ændring af lov om Statens Istjeneste.*

Det tilstræbes at privatisere statens isbrydere som opfølgning af afbureaukratiseringsplanen. En privatisering vil medføre justeringer i loven.

*Ændring af erhvervsfremmelovgivningen.*

Forslaget tilsigter en samling, forenkling og reform af erhvervsfremmelovgivningen. Lovforslaget fremsættes på baggrund af afbureaukratiseringsplanen.

*Lov om mærkning og skiltning.*

Med henblik på samling og forenkling af en række mærkningsforskrifter, herunder de reg-

ler, som skal gennemføres til opfyldelse af EF-direktiver, overvejes det at ophæve prismærkningsloven og at foreslå en generel lov om mærkning og skiltning, hvortil også bestemmelserne i markedsføringslovens §§ 10-12 påtænkes overført.

*Lov om velfærdsforanstaltninger for søfarende.*

Forslaget er en forenkling i overensstemmelse med Fremtidsrapportens forslag.

**JUSTITSMINISTEREN:**

*Ændring af straffeloven og retsplejeloven m.v. (Forenklinger og moderniseringer inden for Justitsministeriets område).*

Genfremsættelse af lovforslag, som blev fremsat, men ikke færdigbehandlet i 1988-89.

Lovforslaget bygger på et idékatalog fra Justitsministeriets Spare- og Forenklingsudvalg og indebærer en lang række ændringer. Blandt hovedpunkterne kan navnlig fremhæves indførelse af bødestraf i stedet for frihedsstraf ved kørsel i frakendelsestiden, en snævrere adgang til appel af byretsdomme, undtagelse af narkotikasager fra nævningebehandling samt afskaffelse af domsmænd i de fleste sager om spiritus- og promillekørsel.

Hertil kommer visse forenklinger på det familieretlige område navnlig for så vidt angår formueforholdet mellem ægtefæller og adgangen til at anerkende faderskab uden personligt fremmøde hos statsamtet.

*Forenkling af fondslovgivningen.*

Lovforslaget indebærer ændringer af lov om fonde og visse foreninger, lov om erhvervsdrivende fonde, fondsbeskatningsloven og skattekontrolloven.

Af væsentligste ændringer kan nævnes nedlæggelse af Fondsregisteret, samling af fondsmyndighed, begrænsning af fondsmyndighedens opgaver og undtagelse af små fonde fra fondsbeskatningsloven.

**KOMMUNIKATIONSMINISTEREN:**

*Lov om omdannelse af Tele Sønderjylland til aktieselskab.*

I forbindelse med omdannelse af statsvirksomheden Tele Sønderjylland til et 100 pct. statsejet aktieselskab kan det vise sig nødven-

**[Statsministeren]**

digt at gennemføre lovgivning bl.a. om udlån af statstjenestemænd til aktieselskabet og tilrettelæggelse af pensionsforholdene for statstjenestemænd, der tager imod tilbud om ansættelse i aktieselskabet.

**KULTURMINISTEREN:**

*Ændring af lov om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler.*

Lovforslag vil blive fremsat i henhold til revisionsbestemmelse i § 14, og det sker mest hensigtsmæssigt samtidig med fremsættelsen af forslaget til lov om tilskud til folkeoplysning.

Forslaget tilsigter som et led i regeringens afbureaukratiseringsplan at udlægge den statslige tilskudsadministration vedrørende produktionsskoler til kommuner/amtskommuner, der er hovedtilskudsydere til disse skoler.

Forslaget vil endvidere omfatte ungdomsskoler, som hidtil har været en del af loven om fritidsundervisning, samt daghøjskoler.

**LANDBRUGSMINISTEREN:**

*Lov om tilvirkning og forhandling en gros m.m. af mejeriprodukter.*

Det statsejede kvalitetsmærke lurmærket anvendes i dag for ost, smør og mælkekonserves, idet lovgivningen foreskriver, at kun produkter, der er forsynet med lurmærket, må udføres her fra landet. Som led i regeringens handlingsplan for afbureaukratisering undersøger man mulighederne for en eventuel overførsel af lurmærket til erhvervet. Såfremt lurmærket overføres, vil der være behov for at ændre den gældende lov.

*Lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m.m.*

Bestemmelserne i den gældende »æglov« vedrører autorisation af eksportører, importører og engroshandlere af æg og ægprodukter m.m. Som led i regeringens handlingsplan for afbureaukratisering undersøger man mulighederne for at forenkle og modernisere loven.

*Ændring af forskellige lovbestemmelser om fastsættelse af takster for analytisk-kemiske undersøgelser.*

I lov om kontrol med kemiske undersøgelser af mejeriprodukter, i lov om foderstoffer og i lov om gødning og grundforbedringsmidler findes bestemmelser, hvorefter landbrugsministe-

ren fastsætter maksimaltakster for de undersøgelser, som de i henhold til samme love autoriserede analytisk-kemiske laboratorier foretager af prøver af mælk og mejeriprodukter og af foder- og gødningsstoffer samt grundforbedringsmidler efter særlige af Landbrugsministeriet fastsatte metoder. Taksterne kræver hyppig revision.

Der skønnes ikke længere at være behov for, at der fra statens side fastsættes sådanne takster, og de pågældende lovbestemmelser søges ophævet i forlængelse af regeringens handlingsplan for afbureaukratisering.

*Lov om ophævelse af lovgivning vedrørende krydsbefrugtning, bekæmpelse af muldvarpe, statstilskud til landbrugskursus og auktioner af huder og skind.*

Som led i handlingsplan for afbureaukratisering foreslås ophævelse af følgende love:

Lov om tvistigheder angående krydsbefrugtning i frøavl og sygdomssmitte på markafgrøder.

Lov om bekæmpelse af muldvarpe.

Lov om statstilskud til landbrugskursus m.m.

Lov om salg af skind og huder ved offentlig auktion.

*Lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål m.m.*

Ved forslaget standses der for ansøgninger om statslån til jordkøb fra 1. januar 1990. Der vil fortsat kunne meddeles tilsagn og udbetales lån for ansøgninger indkommet før 1. januar 1990. Interessen for at anvende ordningen har i de senere år været begrænset.

Endvidere foreslås det at begrænse de statslige jordkøb under Landbrugsministeriets område til opkøb af frijorder, der hensigtsmæssigt kan viderefhændes til sammenlægning med en landbrugsejendom. En række bestemmelser i lovens kapitel II om statens erhvervelse og opkøbsret foreslås ophævet.

*Lov om jordfordeling mellem landejendomme.*

Ved forslaget ændres loven, således at den fremtidig alene sikrer en enkel og praktisk procedure for gennemførelsen af jordfordelinger. Samtidig indføres regler, der tager sigte på fuld brugerbetaling ved deltagelse i jordfordelingsager.

## [Statsministeren]

*Lov om ophævelse af love vedrørende mergelselskaber, tilskud til dræning og vanding, statsgaranti for driftslån til væksthusholdninger m.m. og om fremme af regnskabsføring i jordbrugsbedrifter.*

Som led i handlingsplanen for afbureaukratisering foreslås ophævelse af følgende love:

- Lov om begunstigelser for mergelselskaber.
- Lov om tilskud til dræning og vanding.
- Lov om statsgaranti for driftslån til væksthusholdninger m.m.

Lov om tilskud til fremme af regnskabsføring i jordbrugsbedrifter.

Der er ikke længere behov for at opretholde lovene.

*Lov om udførelse af jordbundsanalyser.*

Loven om jordbundsanalyser foreslås ophævet med virkning fra den 1. januar 1990.

Den gældende lov har til formål at sikre, at jordbundsanalyser, der benyttes som vejledning for kalk- og gødningstilførsel inden for jordbruget, udføres af personer med de fornødne kundskaber og på laboratorier, der er forsvarligt udstyrede til at gennemføre pålidelige og sammenlignelige analyser. De forhold, der begrundede loven, foreligger ikke længere.

### MILJØMINISTEREN:

*Lov om planlægning.*

Der skal udarbejdes en ny lov om fysisk planlægning ved sammenskrivning og forenkling af de gældende love om fysisk planlægning. Det vil sige:

- By- og landzoneloven
- Lands- og regionplanloven
- Lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet
- Kommuneplanloven
- Lov om ekspropriation til byudvikling
- Tilbudsploven
- Parcelleringsloven
- Sommerhusloven for så vidt angår kap. 2.

Hovedprincipperne for lovarbejdet er forenkling, styrkelse af landsplanlægningen, videreudvikling af offentlighedsprincipperne samt fortsættelse af decentraliseringen, herunder etablering af en mere klar arbejdsdeling mellem amtskommuner og kommuner. Det foreslås således, at amtskommunerne bliver den planlæggende og administrerende myndighed i det åbne land.

Endvidere foreslås der som hovedregel indført endelighed for kommuners og amtskommuners afgørelser efter loven.

*Lov om miljøbeskyttelse.*

Der skal udarbejdes en ny lov om miljøbeskyttelse ved sammenskrivning og forenkling af følgende love, som ophæves:

- Lov om miljøbeskyttelse
- Lov om vandforsyning
- Lov om begrænsning af svovlindhold m.v. i brændsel
- Lov om bortskaffelse m.v. af olie- og kemikalieaffald
- Lov om blyindhold m.v. i motorbenzin
- Lov om begrænsning af svovldioxidforurening og kvælstofforurening
- Lov om genanvendelse og begrænsning af affald samt Affaldsudvalgets forslag til en affaldslov.

Forslaget har til formål at modernisere og styrke miljøbeskyttelseslovgivningen ved at muliggøre en omprioritering på miljøområdet, således at ressourcerne i stat, amt og kommune i højere grad kan anvendes på områder, der er af større betydning for miljøet. Der skal bl.a. indføres en klarere fordeling af arbejdsopgaverne mellem myndighederne, videreførelse af decentralisering bl.a. ved forenkling af reglerne om klage og en reduktion af antallet af virksomheder, der er omfattet af miljøgodkendelsesordningen.

Herved skal der omprioriteres ressourcer bl.a. med henblik på at styrke indførelsen af renere teknologi og gennemføre krav om, at alle bestående særligt forurenende virksomheder skal ansøge om totalgodkendelse af virksomheder inden for en årrække.

*Lov om vandløb.*

Der skal udarbejdes en ny lov om regulering af vandløb ved sammenskrivning og forenkling af følgende love, som ophæves:

- Lov om vandløb
- Lov om okker
- Lov om inddragelse af dele af søterritoriet under de for de ferske vande gældende retsregler.

I den ny lov skal endvidere optages dele af den regulering, som er omfattet af naturfredningslovens bestemmelser om vandløb.

**[Statsministeren]**

Forslaget har til formål at modernisere og forenkle administrationen af vandløb, således at reguleringen af vandløb på tidssvarende måde forener hensynene til benyttelsen og den miljømæssige beskyttelse af vandløbene. Der tilsigtes en ændret fordeling af arbejdsopgaverne mellem myndighederne, en videreførelse af decentraliseringen – bl.a. ved forenkling af reglerne om klage – og en begrænsning af antallet af sager, der skal indbringes for myndighederne.

*Ændring af lov om råstoffer.*

Lov om råstoffer skal ændres som led i Miljøministeriets modernisering og forenkling af lovgivningen.

Med i lovændringen er bl.a., at klageadgangen til Skov- og Naturstyrelsen over tilladelser til råstofindvinding skal afskæres helt eller delvis.

Endvidere overvejes råstofloven udvidet til også at omfatte råstofindvindinger på kontinentalsoklen. De ændrede regler om indvinding af råstoffer på søterritoriet, som blev indføjet i råstofloven i 1987, kommer således også til at gælde for råstofindvinding på kontinentalsoklen, og der indføres regler om udlæg af særlige indvindingsområder på kontinentalsoklen. Ændringen vil desuden indebære en administrativ forenkling.

*Lov om naturbeskyttelse.*

Der skal udarbejdes en ny lov om naturbeskyttelse ved sammenskrivning og forenkling af følgende love:

- Naturfredningsloven
  - Sandflugtsloven
  - Naturforvaltningsloven.
- Samtidig søges følgende love ophævet:
- Lov om løse hunde i Jægersborg Dyrehave m.v.
  - Lov om farten på Gudenå mellem Silkeborg og Randers
  - Lov om stianlæg m.v. i Københavnsegnens grønne område
  - Lov om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål.

Som led i Miljøministeriets lovmoderniserings- og forenklingsarbejde skal der foretages revision af den eksisterende naturfredningslov.

Der foretages samtidig sammenskrivning af de ovennævnte love. Lovrevisionen skal endvi-

dere ses i lys af marginaljordsredegørelsen fra 1987.

Ved lovforslaget vil en forenkling af myndighedsstrukturen blive tilstræbt. Endvidere vil lovforslaget indebære en række ressourcebesparende forenklinger, især i forbindelse med bortfald af klagesagsbehandlingen. Lovforslaget indebærer samtidig et behov for forøgede ressourcer i forbindelse med en styrkelse af natur- og fortidsmindebeskyttelsen.

**SKATTEMINISTEREN:***Lov om skattemyndighedernes organisation m.v.*

Lovforslaget er et led i regeringens afbureaukratiseringsplan og vil indeholde nye regler for skattesystemets struktur m.v. og skal afløse den nugældende skattestyrelseslov.

Forslaget er en udmøntning af den aftale om en fremtidig struktur på skatteområdet, der er indgået med Kommunernes Landsforening.

De nye regler om skattesystemets struktur m.v. vil senere blive inkorporeret i skatteforvaltningsloven, jf. det nedenfor omtalte forslag herom.

*Ændring af forskellige skattelove. (Forenklingsspakken).*

I fortsættelse af det allerede udførte forenklingsarbejde på skatteområdet samt i lyset af regeringens afbureaukratiseringsplan vil der blive stillet forslag om forenklinger af skattelovgivningen.

Målet er at gøre skattereglerne lettere at forstå for borgerne og enklere at administrere for skattemyndighederne, således at de rationaliseringer i skatteforvaltningen, der er forudsat i afbureaukratiseringsplanen, kan gennemføres.

*Ændring af forskellige skattelove. (Ændringer som følge af forslag til ny skattestyrelseslov).*

Som led i afbureaukratiseringsplanen vil der blive stillet forslag om ændring af ejendomsvurderingsloven som følge af, at de særlige vurderingsmyndigheder nedlægges og vurderingsopgaverne overgår til ligningsmyndighederne. Forslaget er en udmøntning af aftalen med Kommunernes Landsforening om den fremtidige struktur på skatteområdet.

En række forslag vedrørende andre love vil ligeledes blive stillet i tilknytning til de strukturændringer, der følger af forslaget til ny skattestyrelseslov.



[Statsministeren]

*Skatteforvaltningslov.*

Som led i regelforenklaringsarbejdet vil der blive udarbejdet forslag til en skatteforvaltningslov, hvor reglerne om borgernes rettigheder og pligter i skatte- og vurderingssager er samlet. Disse regler findes i dag spredt i en række love, f.eks. i skattestyrelsesloven og skattekontrolloven, og vil ved sammenskrivningen blive moderniseret og forenklet.

*Ændring af forskellige skattelove. (Klageafkortning).*

Som led i regeringens afbureaukratiseringsplan vil der blive stillet forslag om at afkorte klagevejen ved at gennemføre toinstansprincippet, dvs. at der kan klages én gang til en højere myndighed.

Dette vil betyde, at borgerne hurtigere kan få en endelig afgørelse i sådanne sager, ligesom klagesystemet generelt vil virke mere overskueligt.

SUNDHEDSMINISTEREN:

*Ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp.*

Formålet med lovforslaget er at skabe hjemmel til at indføre amtskommunal brugerbetaling for ydelser fra Statens Seruminstitut.

Loven forudsættes at træde i kraft den 1. januar 1990.

*Ændring af lov om et forebyggelsesråd og et tobaksskaderåd.*

Hensigten med lovforslaget er at styrke og samordne den politiske rådgivning vedrørende det forebyggende arbejde. Ved lovforslaget ændres det nuværende forebyggelsesråds kommissorium og sammensætning. Rådet foreslås sammensat af de større sygdoms- og misbrugsbekæmpende foreninger, folkeoplysende foreninger, kommunale repræsentanter, personligt udpegede medlemmer samt repræsentanter for Sundhedsministeriet.

Rådets primære opgave bliver aktivt at indgå i en dialog med de politisk ansvarlige om indsatsområder, mål og metoder i forebyggelsen.

Forslaget vedrører ikke Tobaksskaderådet.

*Lov om det offentlige sundhedsvæsen.*

Formålet med lovforslaget er:

- at sikre en bedre sammenhæng både i behandlingen og plejen af den enkelte patient

samt i tilrettelæggelsen og prioriteringen af det samlede sundhedsvæsen,

- at forbedre borgernes rettigheder inden for sundhedsvæsenet, herunder sikre større selvbestemmelse og bedre muligheder for frie valg for den enkelte,
- at styrke den forebyggende og sundhedsfremmende indsats i kommunerne og amtskommunerne,
- at forenkle og modernisere sundhedsvæsenet samt sundhedslovgivningen.

Ved lovforslaget drages de lovgivningsmæssige konsekvenser af en række af de senere års sundhedspolitiske initiativer. Det drejer sig særligt om behovet for en bedre samordning, behovet for en styrket forebyggende indsats, jf. Regeringens Forebyggelsesprogram, marts 1989, for bedre service, friere valg m.v. i sundhedsvæsenet samt regeringens indsats for at modernisere og afbureaukratisere den offentlige sektor.

Lovforslaget indebærer ophævelse af følgende 9 love: Sygehusloven, sygesikringsloven, sundhedsplejeloven, skolelægeloven, vaccinationsloven, tandplejeloven, svangerskabshygiejne- og fødselshjælploven, børneundersøgelsesloven og hjemmesygeplejeloven.

*Ændring af lov om apoteksvirksomhed.*

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en hel eller delvis liberalisering af apotekervæsenet.

Lovforslaget vil fastlægge de sikkerhedsmæssige krav, der fremover skal stilles til distribution af lægemidler.

TRAFIKMINISTEREN:

*Lov om Københavns Lufthavne A/S.*

Efter at regeringen i forbindelse med afbureaukratiseringsplanen har besluttet, at Københavns Lufthavnsvæsen skal omdannes fra en statsvirksomhed til et aktieselskab, vil der blive fremsat forslag til lov om Københavns Lufthavne A/S.

Der sigtes på ikraftsættelse af loven pr. 1. januar 1990 med henblik på oprettelse af selskabet snarest muligt derefter. Selskabets aktiekapital ejes ved stiftelsen fuldt ud af staten.

Lufthavnene skal fortsat være underkastet en række bestemmelser, overvejende af trafikregulerende art.

**[Statsministeren]***Ændring af lov om buskørsel.*

Efter lovforslaget vil det eksisterende krav om tilladelse til almindelig rutekørsel blive ophævet i de tilfælde, hvor denne kørsel udføres af offentlige myndigheder. Videre vil der blive foreslået ændringer vedrørende betingelserne for at opnå tilladelse til buskørsel, hvilket er en følge af ændring af EF-direktivet om adgang til erhvervet med personbefordring ad landevej i indenlandsk og international transport. Endelig vil blive foreslået en række andre ændringer af overvejende teknisk karakter.

*Ændring af lov om luftfart*

Forslaget omfatter ændring af lovens §§ 35, 142-143 og 152. Formålet med ændringen af § 35 er at opnå en forenkling af Statens Luftfartsvesens (SLV) administration af luftfarts-certifikater. Ændringerne af § 142 og 143 fritager Trafikministeriet for visse funktioner i forbindelse med havarirapporter/redegørelser. Ændringen af § 152 skal danne grundlag for, at SLV kan delegerer visse af sine tilsynsfunktioner til andre myndigheder, flyvepladsledelser m.v.

Endelig skal luftfartslovens § 71 ændres som konsekvens af det ovenfor nævnte lovforslag om omdannelse af Københavns Lufthavnsvæsen til et aktieselskab.

*Lov om trafikhavne.*

Lovforslaget skal afløse den gældende lov om trafikhavne.

Forslaget indebærer en afskaffelse af den centrale takstfastsættelse og takstuniformering samt af den centrale investeringskontrol.

Princippet om, at de offentlige havnes midler kun må benyttes til havneformål, forudsættes opretholdt, ligesom der i lovforslaget forudsættes indbygget regler, som regulerer nogle helt specielle forhold. Det må endvidere sikres, at den kommende frie konkurrence mellem havnene ikke sker på kommunekassernes bekostning.

**UNDERVISNINGS- OG FORSKNINGSMINISTEREN:***Lov om gymnasiet m.v.*

I forlængelse af den foreslåede ordning inden for folkeskolen foreslås der tilvejebragt hjemmel til at oprette skolebestyrelser ved gymnasieskoler. Lovforslaget indeholder tillige hjemmel til at oprette en skolebestyrelse ved

statens eneste tilbageværende gymnasieskole, Sorø Akademis Skole.

Lovforslaget indeholder endvidere et taxametertilskudsprincip, som vil gøre det muligt at sikre, at de offentlige udgifter til gymnasieområdet nedsættes i takt med den forventede nedgang i elevtallet i de kommende år. Forslaget sigter tillige mod at klargøre hjemlerne til udøvelse af det centrale pædagogiske tilsyn.

*Ændring af lov om folkeskolen.*

Lovforslaget, der følger Lotz-udvalgenes forslag op, indebærer en gennemgribende afbureaukratisering af folkeskolen og øger gennem en fortsat decentralisering kommunernes og skolernes frihedsgrader.

*Ophævelse af lov om en Landscentral for Undervisningsmidler.*

I overensstemmelse med regeringens afbureaukratiseringsplan foreslås Landscentralen nedlagt, således at den afvikles endeligt i løbet af 1990, sideløbende med at eventuelle overflytninger af opgaver til andre institutioner eller interessenter finder sted.

Forslaget indebærer både en decentralisering og en besparelse.

*Lov om social- og sundhedsuddannelserne.*

Uddannelsesstrukturen foreslås ændret, så den bliver mere overskuelig, uddannelsernes kompetence gøres bredere, og der skabes både af- og opstigningsmuligheder i uddannelsessystemet. Endelig bør der skabes enkle regler for styrings- og rådgivningsstrukturen og lovgrundlag for en amtskommunal finansiering af uddannelserne.

*Lov om uddannelse af håndarbejds lærere.*

Lovforslaget betyder en forenkling af uddannelsesbestemmelserne og indebærer tillige en decentralisering til institutionerne.

Uddannelserne tænkes i fremtiden – ud over folkeoplysning og voksenundervisning – også rettet mod virksomhed i den private sektor.

*Ændring af lov om videregående teknikeruddannelser m.v.*

For at kunne efterleve regeringens afbureaukratiseringsplan vil det på teknikerområdet være nødvendigt at fjerne ministeriets pligt i henhold til teknikerloven til at stille sekretariatsbi-

**[Statsministeren]**

stand til rådighed for teknikerudvalgene og at tilpasse lovens finansieringsbestemmelser til taxameterprincippet og til loven om åben uddannelse (teknikeruddannelser på deltid og TIF-kurser).

**Formanden:**

Jeg skal oplyse, at statsministerens redegørelse vil blive sat til forhandling på torsdag, den 5. oktober 1989, kl. 10.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00

Mødet udsat kl. 12.42

---

Herefter forlod Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen, Hans Kongelige Højhed Kronprinsen, Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, Hendes Majestæt Dronning Ingrid og Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte med følge samt repræsentanterne for Højesteret gæsteløgen ledsaget af præsidiets medlemmer.

---

Mødet genoptaget kl. 13.00

**Mindetaler:****Formanden:**

Den 30. juni 1989 afgik fhv. statsminister Hilmar Baunsgaard ved døden i en alder af 69 år.

Hilmar Baunsgaard var født den 26. februar 1920 i Slagelse som søn af lagerforvalter Carl Christian Baunsgaard. Efter at have taget mellemskoleeksamen blev han udlært ved kolonialhandel og foretog senere videregående studier inden for handelsområdet.

Hilmar Baunsgaard var allerede i sine unge år i Slagelse levende optaget af politiske spørgsmål og en ivrig debattør ved offentlige møder. Han var i flere år medlem af hovedbestyrelsen for Radikal Ungdom, landsformand 1948-51, ligesom han senere indtog betydningsfulde poster inden for sit parti, bl.a. i dets hovedbestyrelse og i partiets forretningsudvalg.

Han blev medlem af Folketinget for Det Radikale Venstre i 1957 og var herefter uafbrudt medlem af Tinget indtil 1977, først for Odense

Amtskreds, senere for Fyns Amtskreds. Han var partiets politiske ordfører i to perioder og formand for folketingsgruppen 1971-77.

Hilmar Baunsgaard var handelsminister i ministeriet Kampmann 1961-62 og i ministeriet Krag 1962-64, og han var statsminister fra den 2. februar 1968 til den 11. oktober 1971 som leder af en regering, hvori foruden hans eget parti også Det Konservative Folkeparti og Venstre deltog. Hans loyale ledelse af disse partier, som ikke tidligere havde haft regeringsansvar sammen, vandt almindelig respekt.

Hilmar Baunsgaard var en fremragende og meget vidende debattør. Han formåede klart at fremlægge sine synspunkter på en overbevisende og tillidvækkende måde. Det viste sig også uden for Tinget, hvor han havde en usædvanlig evne til at fremtræde i medierne, ikke mindst fjernsynet. Det var utvivlsomt ikke mindst hans indsats, at resultatet af valget i januar 1968 førte til dannelsen af regeringen Baunsgaard i februar 1968.

Som politiker havde han evnen til at samle de parlamentariske kræfter også uden for partiets rækker, præget som han var af gode lederegenskaber. Hans politiske sans var parret med evnen til at indgyde tillid. Hans store smidighed og forhandlingsevne viste sig ikke mindst i den periode, da han ledede regeringen i samarbejde med Det Konservative Folkeparti og Venstre.

Som statsminister søgte han at føre en økonomisk politik, som kunne gavne erhvervsliv og produktion. Her kom hans store indsigt på disse områder ham til gavn. Tanken om et udvidet økonomisk samarbejde i Norden var han en ivrig forkæmper for, og de mislykkede planer om et snævrere økonomisk samarbejde for de nordiske lande i slutningen af 1960'erne skuffede ham dybt.

Han var stærkt optaget af det europæiske samarbejde og arbejdede positivt for vort lands tilslutning til det europæiske fællesmarked, selv om han mødte store vanskeligheder, også i sit eget parti. Som den mere praktiske og jordnære politiker, han også var, så han de muligheder og perspektiver, en indtræden kunne indebære, og de økonomiske konsekvenser, det måtte medføre at stå udenfor.

Også uden for Folketinget indtog Hilmar Baunsgaard væsentlige tillidsposter, både inden for det offentlige, pressen og i det private

**[Formanden]**

erhvervsliv. Han var i en lang årrække formand for dagbladet Politikens bestyrelse, hvor han med sit engagement og sit indgående kendskab til dagspressens betydning i et demokratisk samfund fremkom med tanker og initiativer, som rakte ud over dette blads grænser, og som kom hele dagspressen til gode. I Vanførefonden udførte han et særlig værdsat arbejde for handicappede medborgere, som det lå ham stærkt på sinde at skaffe en bedre og mere indholdsrig tilværelse.

Med Hilmar Baunsgaards død er en af den nyere histories store og betydningsfulde skikkelser i dansk politik gået bort. Vi vil mindes Hilmar Baunsgaard som et energisk, begavet og charmerende menneske. Vore tanker og vor medfølelse går til hans hustru, Egone Baunsgaard, der altid og ikke mindst i de senere år, da han var ramt af alvorlig sygdom, var ham til uvurderlig støtte.

Den 19. september 1989 afgik medlem af Folketinget Helge Dohrmann ved døden.

Helge Dohrmann blev født den 22. marts 1939 i Stepping som søn af landmand Wilhelm Dohrmann og Astrid Dohrmann. Efter at have færdiggjort sin uddannelse i skolen og aftjent sin værnepligt tog Helge Dohrmann i 1961 til Grønland, hvor han opholdt sig en årrække, og hvor han i en del år drev selvstændig entreprenørvirksomhed.

Kort efter sin hjemkomst fra Grønland sluttede han sig Fremskridtspartiet og blev partiets kandidat i Haderslevkredsen i 1973. Samme år blev han valgt til medlem af Folketinget for denne kreds, som han siden repræsenterede uafbrudt indtil sin død.

I naturlig forlængelse af sit langvarige ophold på Grønland beskæftigede han sig i Folketinget bl.a. med grønlandske spørgsmål, og han var medlem af Hjemmestyrekommissionen 1975–1978 og af Grønlandsrådet 1974–1979. Han var desuden formand for Indfødsretsudvalget 1976–1982, men var i øvrigt meget optaget af trafikpolitik, og på det område påtog han sig ofte ordførerskaber for sit parti, ligesom han var formand for Udvalget for Offentlige Arbejder i perioden 1982–1984.

Som født sønderjyde interesserede han sig meget for sin landsdel, hvilket også indebar, at han varetog vigtige interesser for landsdelens befolkning gennem sit medlemskab af kontaktudvalget for det tyske mindretal.

Helge Dohrmann blev valgt til formand for Fremskridtspartiets folketingsgruppe i 1983, og i perioden 1984–1986 var han tillige landsformand for sit parti. Som parlamentariker nød han med årene en stigende respekt blandt kolleger. Hans virke her i Tinget var præget af vilje til at nå resultater. Hans lune og humor, ofte præget af selvironi, var værdsat af alle herinde. Men til trods herfor vidste man godt, at Helge Dohrmann var i besiddelse af sejhed og evne til at fastholde de synspunkter, han stod for.

Selv om han ikke søgte mediernes søgelys, så fremstod han som en farverig personlighed, der var i besiddelse af en umiddelbar folkelighed.

Mens vore tanker og medfølelse går til hans nærmeste, vil vi mindes Helge Dohrmann som en god og flittig kollega, der blev afholdt for sit venlige og ligefremme væsen.

(Medlemmerne påhørte stående formandens mindeord).

**Meddelelser fra formanden:****Formanden:**

Finansministeren (Palle Simonsen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til finanslov for finansåret 1990.*

(Lovforslag nr. L 1).

Medlemmer af Folketinget *Hjortnæs* (S), *Per Stig Møller* (KF), *Ole Henriksen* (SF), *Inge Dahl-Sørensen* (V), *Jane Oksen* (FP) og *Glønborg* (KRF) har meddelt mig, at de som følge af deltagelse i FN's 44. ordinære generalforsamling ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov på grund af udsendelse i offentligt hverv fra og med den 5. oktober samt om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Medlem af Folketinget *Mimi Jakobsen* (CD) har meddelt mig, at hun ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage på grund af graviditet og fødsel, hvorfor hun anmoder om orlov fra og med den 5. oktober samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

I henhold til lov nr. 54 af 5. marts 1954 om Det Udenrigspolitiske Nævn skal der foretages valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til Det Udenrigspolitiske Nævn.

**[Formanden]**

I henhold til lov nr. 185 af 28. april 1971 om nordisk samarbejde skal der foretages valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

I henhold til lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutaforhold m.v. skal der foretages valg af 17 medlemmer til Folketingets Valutaudvalg.

I henhold til lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab skal der nedsættes et udvalg på 11 medlemmer.

I henhold til lov nr. 272 af 6. juni 1985 om et teknologinævn skal der nedsættes et udvalg på 9 medlemmer.

I henhold til lov nr. 353 af 3. juni 1987 om Det Ethiske Råd m.v. skal der nedsættes et udvalg på 9 medlemmer og 9 stedfortrædere.

Med skrivelse af 27. september 1989 har Folketingets ombudsmand fremsendt beretning for året 1988.

***Skriftlig fremsættelse af forslag:*****Finansministeren (Palle Simonsen):**

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

*Forslag til finanslov for finansåret 1990.*  
(Lovforslag nr. L 1).

Jeg genfremsætter hermed finanslovsforslaget for finansåret 1990. Lovforslaget er uændret i keningen den 23. august 1989.

***Meddelelser fra formanden:*****Formanden:**

Det er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 4. oktober 1989, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 13.10

---